

Waarderingskamer

Jaarverslag 2018

Vastgesteld in de vergadering van de
Waarderingskamer op 7 maart 2019

Voorwoord

Uitdagend!

De WOZ-taxatie is voor veel inwoners en bedrijven in Nederland van belang. Niet alleen omdat het de basis is voor hun belastingaanslagen, maar ook omdat deze gegevens steeds vaker voor andere doeleinden worden gebruikt. Het is de taak van de Waarderingskamer om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de taxaties en de gegevens die daarbij worden gebruikt kloppen. Ook in 2018 waren er weer de nodige ontwikkelingen die het werk van ons en van al die andere mensen die betrokken zijn bij de WOZ-uitvoering uitdagend en interessant houden.

Alle gemeenten aangesloten op de centrale database (LV WOZ)

Na jarenlange inzet van vele inspanningen van verschillende kanten is op 31 juli 2018 de situatie bereikt dat alle gemeenten zijn aangesloten op de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ). Daarmee wordt nu wekelijks het openbare WOZ-waardeloket (www.wozwaardeloket.nl) gevuld. Burgers en bedrijven vinden daarop de WOZ-waarden en andere informatie van alle woningen in Nederland. Met het loket levert de WOZ een bijdrage aan de transparantie van overheidsgegevens die het kabinet nastreeft. Het gebruik van dit loket overtreft de verwachtingen, meer dan vier miljoen keer zijn de beschikbare gegevens in 2018 geraadpleegd.

De maatschappelijke behoefte gaat echter verder. In toenemende mate ontvangen wij verzoeken of het ook mogelijk is om aan bepaalde partijen (binnen en buiten de overheid) gegevens in bulk te verstrekken. Dat kan nog niet omdat de Algemene maatregel van bestuur die daarvoor nodig is, er nog niet is. In bestuurlijk overleg is besloten om eerst ervaring op te doen met individuele raadplegingen. De Waarderingskamer heeft de taak gekregen om te monitoren hoe het maatschappelijke debat verloopt. U hoort dus nog van ons!

Kwaliteit gegevens verbetert

Gemeenten werken hard aan de verdere verbetering van de kwaliteit van hun WOZ-gegevens. Dit is ook zichtbaar in het feit dat maar liefst 52 gemeenten van ons eind 2018 een beter oordeel hadden, dan aan het begin van het jaar. Via de LV WOZ kunnen wij gemeenten ook helpen. Als wij op basis van hun gegevens in de LV WOZ een vermoeden krijgen van mogelijke fouten of inconsistenties melden wij hen wat er aan de hand kan zijn. Die signaleringsfunctie kunnen we het best aanduiden met: "Het valt ons op dat...". Gemeenten kunnen daarmee aan de slag. En ook dat zorgt steeds voor verdere kwaliteitsverbeteringen in de WOZ-administratie.

Gebruik WOZ-gegevens neemt toe

We zien dat het gebruik van de WOZ-waarde in toenemende mate een rol speelt bij het beantwoorden van maatschappelijke vraagstukken. Ik geef graag een voorbeeld in de sfeer van de energietransitie, waar onze maatschappij voor grote uitdagingen staat. Het gebruik van WOZ-waarde in combinatie met andere data (eigendomsverhouding, energielabel) geeft bijvoorbeeld inzicht in de soorten gesprekspartners en hun belangen in een buurt. Uit

Fotograaf: Mechteld Jansen

onderzoeken blijkt dat de WOZ-waarde, in combinatie met andere data, gemeenten helpt bij de strategische aanpak voor de verduurzaming van wijken. Met behulp van de gegevens kunnen prioriteiten gesteld worden en kunnen ook gesprekspartners (huurders, corporaties, particuliere woningeigenaren) geïdentificeerd worden. Gericht beleid uitrollen komt daarmee onder handbereik.

Energietransitie en vastgoedgegevens

In 'Den Haag' en lokaal is er veel aandacht voor de relatie tussen duurzaamheidsinvesteringen in woningen, de WOZ-waarde en de belastingheffing. De WOZ-waarde is een objectief bepaalde waarde. Die moet een zo zuiver mogelijke benadering zijn van de marktwaarde van de onroerende zaak op de waardepeildatum. Hierbij heeft een gemeente geen beleidsruimte. Bepaalde onderdelen van een woning, zoals zonnepanelen of andere installaties gericht op duurzaamheid en/of energietransitie kunnen bij de waardebepaling niet buiten beschouwing worden gelaten. Immers ook kopers zullen in toenemende mate het al dan niet aanwezig zijn van dergelijke voorzieningen bij hun beslissingen betrekken. Ter stimulering van duurzaamheidsinvesteringen kunnen bijvoorbeeld wel fiscale maatregelen, subsidies of andere privaatrechtelijke constructies worden gebruikt. De WOZ-waarde blijft op die manier een afspiegeling van de marktwaarde op de waardepeildatum.

Duurzaamheid en energietransitie zullen de komende jaren steeds belangrijker worden. Daarom is het bij de WOZ-uitvoering van belang dat gemeenten ook over informatie gaan beschikken om woningen op deze aspecten te kunnen vergelijken. Deze vergelijking kan niet gebaseerd worden op één enkel aspect, zoals de aanwezigheid van zonnepanelen, maar daarbij moet het geheel van maatregelen op het terrein van duurzaamheid worden betrokken. Daarom zullen wij met alle betrokken partijen streven naar betere beschikbaarheid en registratie van deze energie-index. Dat kunnen we meenemen bij de lopende ontwikkelingen op het terrein van de samenhangende objectenregistratie.

Kortom: een uitdagende wereld, die van de WOZ-uitvoering!

Han Polman,

Voorzitter Waarderingskamer

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	4
1. Inleiding.....	6
1.1 Taken Waarderingskamer	6
1.2 Leeswijzer	6
Deel I: Bestuursverslag	7
2. De maatschappelijke context van ons toezicht	8
2.1 Uniforme vastgoedregistratie	8
2.2 Digitale uitdagingen	9
2.3 Vakbekwaamheid.....	10
2.4 WOZ-ontwikkelingen	11
3. Onze organisatie	13
3.1 Samenstelling.....	13
3.2 Beloningsstructuur van bestuur en commissies	13
3.3 Personeel en organisatie secretariaat.....	13
3.4 Kosten en overhead Waarderingskamer	15
3.5 Risicoparagraaf	16
4. Wat deden wij in 2018?	17
4.1 Activiteiten op basis van toezichtstrategie 2015-2020	17
4.2 Activiteiten in het kader van onze rol als expertisecentrum	18
4.3 Activiteiten in het kader van onze bedrijfsvoering	19
4.4 Conclusie.....	20
5. Wat hebben we bereikt?	21
5.1 Ontwikkeling algemeen oordeel	21
5.2 Kosten van de WOZ-uitvoering.....	22
5.3 Bezwaar en beroepsprocedures	23
5.4 Contact met belanghebbenden	24
6. Hoe hebben wij gefunctioneerd?	25
6.1 Goed toezicht	25
6.2 Beoordeling doelmatigheid en doeltreffendheid op basis van kengetallen.....	26
7. Begroting 2019	29
Deel II: Jaarrekening	31
8. Jaarrekening 2018.....	32
8.1 Balans per 31 december 2018	32

8.2 Staat van baten en lasten	33
8.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	34
8.4 Resultaatbestemming	35
8.5 Toelichting op de jaarrekening	36
9. Overige gegevens	50
9.1 Afwikkeling resultaat 2017	50
9.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	50
Bijlagen.....	51
Bijlage 1: Samenstelling Waarderingskamer, commissies en secretariaat	52
Bijlage 2: Raming belastingopbrengst op basis van WOZ-waarde	55
Bijlage 3: Toerekening kosten Waarderingskamer	56
Bijlage 4: Beoordeling realisatie Werkplan 2018	57

1. Inleiding

De Waarderingskamer is een zelfstandig bestuursorgaan en houdt kantoor aan de Muzenstraat 73 te 's-Gravenhage. De Waarderingskamer is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer KVK 27348648.

1.1 Taken Waarderingskamer

Ieder zelfstandig bestuursorgaan stelt elk jaar voor 15 maart een jaarverslag over het afgelopen jaar op. Het jaarverslag beschrijft de taakuitoefening en het gevoerde beleid. Het jaarverslag beschrijft voorts het gevoerde beleid met betrekking tot de kwaliteitszorg (artikel 18 Kaderwet ZBO's).

De Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) belast gemeenten met de waardebepaling en waardevaststelling van onroerende zaken. De vastgestelde WOZ-waarden worden door gemeenten bijgehouden in de Basisregistratie waarde onroerende zaken (Basisregistratie WOZ). Gemeenten, waterschappen en de Belastingdienst gebruiken de waardegegevens uit deze basisregistratie voor de heffing van belastingen via een landelijk schakelpunt, de LV WOZ. Daarnaast worden de WOZ-gegevens in toenemende mate voor andere doeleinden gebruikt, zoals het woningwaarderingssysteem en het openbaar maken van woningwaarden via het WOZ-waardeloket.

De Waarderingskamer houdt toezicht op de kwaliteit van de WOZ-uitvoering. Wij vinden dat inwoners en bedrijven erop moeten kunnen vertrouwen dat de kwaliteit van de WOZ-taxaties van hun pand goed is. Daarnaast houden wij toezicht op de Basisregistratie WOZ en zijn wij ook een expertisecentrum. Wij denken mee over beleidsontwikkelingen en wetgeving, en zijn een vraagbaak voor WOZ-uitvoerders. Ten slotte kunnen wij op verzoek of op eigen initiatief bewindslieden advies geven over onderwerpen die verband houden met de Wet WOZ.

In dit jaarverslag verantwoorden wij ons over de activiteiten die wij in 2018 hebben uitgevoerd, de maatschappelijke effecten daarvan en over de financiële positie van onze organisatie.

1.2 Leeswijzer

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen: het bestuursverslag (hoofdstuk 2 t/m hoofdstuk 6) en een financieel deel (hoofdstuk 7 en hoofdstuk 8).

De jaarrekening is opgenomen in hoofdstuk 8 en bevat de financiële verantwoording over 2018. Wij geven inzicht in de opbouw en de mutaties in ons vermogen en verantwoorden de baten en de lasten ten opzichte van de begroting. De jaarrekening is voorzien van een toelichting. De jaarrekening is gecontroleerd en goedgekeurd door onze externe accountant. Daarnaast heeft onze accountant een goedkeurende verklaring over de rechtmatigheid van de inning en besteding van onze gelden afgegeven. De controleverklaring van de accountant de jaarrekening 2018 treft u aan in paragraaf 9.2.

Deel I: Bestuursverslag

2. De maatschappelijke context van ons toezicht

In dit hoofdstuk beschrijven wij de maatschappelijke context waarbinnen wij onze activiteiten uitvoeren. Daarbij ligt de nadruk op de uitdagingen, gebeurtenissen, ontwikkelingen en trends die in 2018 zijn gesignaleerd en hebben plaatsgevonden.

2.1 Uniforme vastgoedregistratie

De kwaliteit van de WOZ-taxaties hangt af van de kwaliteit van de gegevens die worden gebruikt om deze taxaties tot stand te laten komen en de juiste koppelingen daartussen. Voor een deel komen deze gegevens uit basisregistraties en voor een ander deel moeten deze gegevens specifiek voor de WOZ-taxaties worden verzameld.

De wijze waarop overheidsinformatie in Nederland is georganiseerd is geen statische situatie. Zo is sprake van een verdergaande integratie tussen de diverse (basis)registraties met een geografische component. De hoofdlijnen van deze ontwikkeling zijn geschetst in het beknopte informatieblad over de "Samenhangende objectenregistratie" dat onder andere op onze website is gepubliceerd. Omdat er veel relaties zijn tussen de WOZ-administratie/Basisregistratie WOZ en andere (basis)registraties en omdat de werkprocessen die ten grondslag liggen aan deze (basis)registraties nauw met elkaar verbonden (kunnen) zijn, is deze ontwikkeling voor ons van groot belang.

Relatie met "Samen organiseren" en "Common ground"

Door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) worden de ontwikkelingen rond de samenhangende objectenregistratie ook geplaatst in het kader van de taskforce "Samen organiseren" en ontwikkelingen zoals "Common Ground" (in het kader van "Common Ground" werken gemeenten aan de stapsgewijze ontwikkeling van een nieuwe, toekomstbestendige gemeentelijke ICT-infrastructuur die ze, door het scheiden van data en systemen, minder afhankelijk maakt van leveranciers). De samenhang tussen deze onderwerpen versterken de bestuurlijke druk op de VNG om voortgang te boeken op dit dossier.

Relatie met "Doorontwikkeling in Samenhang"

Met het programma Doorontwikkeling in Samenhang (DIS) probeert het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties diverse projecten gericht op de geobasisregistraties aan elkaar te verbinden. Naast het ontwikkelen van één objectenregistratie hoort bijvoorbeeld ook het programma 3D geometrie en de collectieve inkoop van beeldmateriaal bij dit programma DIS. Als onderdeel van het programma DIS probeert het ministerie ook de governance op de diverse basisregistraties meer met elkaar te harmoniseren. Eén van de concrete ideeën daarbij is om het bronhouders- en afnemersoverleg (BAG BAO) en de Stuurgroep Basisregistratie Grootchalige Topografie (Stuurgroep BGT) nauw aan elkaar te koppelen of wellicht samen te voegen. Vanuit deze nieuwe stuurgroep zou dan de objectenregistratie aangestuurd kunnen worden.

Concept voortgangsrapport over gebouwen

In 2018 is gewerkt aan de concretisering van het concept van een samenhangende objectenregistratie. In deze uitwerkingen wordt deze ontwikkeling van een samenhangende objectenregistratie gekoppeld aan het vastleggen van 3D geometrie voor alle onderscheiden objecten. Verder zal er nog een uitwerking moeten plaatsvinden van de definitie voor de "kleinste te registreren eenheid" (het gebouwdeel). Conceptueel vertoont dit gebouwdeel veel

overeenkomst met de WOZ-deelobjecten waarmee kenmerken van (delen van) een gebouw worden geregistreerd.

Onderzoek Raad van State

Met het oog op deze uitdaging heeft de Waarderingskamer eind juni 2018 aan de Raad van State verzocht om een advies te maken over de integratie van basisregistraties met een geo-component en de rol van (interbestuurlijk) toezicht daarbij. De Raad van State heeft hier positief op gereageerd. Het onderzoek zal namens deze organisatie door de heer drs. R. van Zwol samen met prof. mr. J. W. J. Besemer (tot 1 januari 2019 onafhankelijk lid van de Waarderingskamer) worden uitgevoerd.

In de tweede helft van 2018 is over dit onderwerp gesproken met een groot aantal deskundigen. Het advies en de gevolgen daarvan zullen in maart 2019 in de Waarderingskamer worden besproken.

2.2 Digitale uitdagingen

Openbaarheid

De openbaarheid van de WOZ-waarden van alle woningen is sinds oktober 2016 een feit. In 2018 zijn de laatste gemeenten aangesloten op de LV WOZ en de WOZ-waarden van de woningen in alle gemeenten zijn zichtbaar op het WOZ-waardeloket. Via het WOZ-waardeloket kunnen burgers gratis en gemakkelijk de WOZ-waarde van iedere gewenste woning raadplegen. Belanghebbenden kunnen een beoordeling maken van de juistheid van de WOZ-waarde van hun woning door deze met andere woningwaarden te vergelijken. Uit de bezoekersaantallen blijkt dat deze openheid kennelijk in een maatschappelijke behoefte voorziet.

De komende drie jaar worden het gebruik en de ervaringen met het WOZ-waardeloket, maar ook de ontwikkeling van het maatschappelijk debat over het gebruik van de WOZ-waarde gevolgd.

Privacy- en informatieveiligheid

Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Na de voorbereidende maatregelen in 2017 heeft de Waarderingskamer in 2018 de benodigde regelgeving geïmplementeerd en beschikt thans over:

- een privacy beleid;
- een informatiebeveiligingsbeleid conform de Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR);
- een procedure meldplicht datalekken en een procedure klantenrechten;
- een vernieuwd systeem voor de administratieve organisatie;
- een verwerkingenregister en een incidentenregister;
- enkele verwerkersovereenkomsten;
- een audit-rapport op ons archiefbeheer;
- een auditrapport van de Erfgoedinspectie;
- een penetratietest van de netwerk omgeving.
- een operationele computer uitwijkvoorziening voor het geval de eigen IT-voorzieningen voor langere tijd niet beschikbaar zijn.

In 2018 heeft zich vijf keer een incident voorgedaan waarbij vertrouwelijke gegevens zichtbaar waren voor niet-geautoriseerde medewerkers of derden. Omdat in al deze gevallen de ongeoorloofde toegang tot persoonsgegevens redelijkerwijs kon worden uitgesloten, hebben zich geen datalekken voorgedaan die gemeld moesten worden aan de Autoriteit

Persoonsgegevens. In 2018 is door betrokkenen geen beroep gedaan op het recht van inzage of op andere rechten van betrokkenen als bedoeld in hoofdstuk III van de AVG.

Dit is daarmee allesbehalve een afgerond hoofdstuk. Om een onderwerp als privacy in de haarvaten van de organisatie te krijgen en te houden, blijft aandacht nodig in de vorm van awareness-trainingen en halfjaarlijkse updates van deze documenten. Om dit zo doelmatig mogelijk aan te pakken, combineren wij die momenten waar mogelijk.

Blijvende aandacht voor de burger

Het kabinet sprak in 2018 de ambitie uit om de digitale koploper van Europa te worden. Bedrijven, consumenten en overheden moeten hiertoe sneller en innovatiever inspelen op het hoge tempo waarmee maatschappij en economie digitaliseren. Tegelijkertijd adviseert de Raad van State over de effecten van digitalisering voor de rechtsstatelijke verhoudingen en pleit voor een nieuw beginsel van behoorlijk bestuur, te weten "het recht op toegang tot en zinvol contact met de overheid". De iSamenleving gaat niet zozeer over het gemak van digitalisering voor de overheid zelf, maar veel meer over de implicaties die dit voor de burger kan hebben.

De discussie over de relatie tussen overheid en burger en de rol van digitalisering daarin is overigens niet nieuw. Zo concludeerde de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie (Commissie-Wallage) al in 2001 dat communicatie met en door de overheid een recht van burgers is en digitale communicatie steeds belangrijker wordt. Ook wees de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) in 2011 al op het belang van de informatiestromen die de ICT mogelijk heeft gemaakt en de maatschappelijke en beleidsmatige gevolgen daarvan.

Nieuw of niet, de boodschap is duidelijk. Ook in het WOZ-domein geldt het devies van de Raad van State dat het bestuursorgaan de belanghebbende de gegevens moet verstrekken die hij nodig heeft om de juistheid van een besluit inhoudelijk te kunnen betwisten. Dit sluit aan bij het arrest van de [Hoge Raad](#) dat wanneer de belanghebbende bij de WOZ-waardering de juistheid van de gemaakte keuzes en van de daarbij gebruikte gegevens en aannames wil controleren, het bestuursorgaan moet zorgdragen voor de inzichtelijkheid en controleerbaarheid van die keuzes, aannames en gegevens. Dit dient om te voorkomen dat een ongelijkwaardige procespositie tussen partijen ontstaat en ondoorzichtigheid mogelijk het vertrouwen in de uitvoering van de wet WOZ schaadt.

2.3 Vakbekwaamheid

In 1995 heeft de Waarderingskamer opdracht gegeven tot het organiseren van een WOZ-examen op grond van de toen geldende Uitvoeringsregeling vakbekwaamheidseisen taxateurs Wet WOZ. Sindsdien heeft dit examen een belangrijke rol gespeeld bij het stimuleren en bereiken van vakbekwaamheid van WOZ-medewerkers bij uitvoeringsorganisaties, en niet alleen WOZ-taxateurs. De Waarderingskamer heeft de opdracht voor het afnemen van dit WOZ-examen eind 2017 ingetrokken met ingang van 2019, omdat één uniform examen niet op adequate wijze aansluit op de veelheid van rollen die wij nu onderscheiden voor de uitvoering van de Wet WOZ. Samen met andere partijen hebben wij er in 2018 aan gewerkt om ervoor te zorgen dat er vanaf 2019 WOZ-examens beschikbaar zijn om conform onze toezichtstrategie de vakbekwaamheid van WOZ-medewerkers in brede zin te stimuleren.

2.4 WOZ-ontwikkelingen

Het werken met geografische informatiesystemen

In 2018 is de Waarderingskamer gestart met het inzetten van geografische informatiesystemen (GIS) in het toezicht. Het idee achter het werken met GIS-applicaties is dat, door data ruimtelijk te visualiseren, ook ruimtelijke analyses kunnen worden gedaan en dat daarmee nieuwe inzichten kunnen worden gecreëerd. Een bekend voorbeeld hiervan is het WOZ-waardeloket. In het toezicht hebben wij GIS in 2018 ingezet om vast te stellen of in een gemeente watervedigingswerken liggen die mogelijk onder de WOZ-waarderingsuitzondering vallen. Met behulp van deze controle konden wij vaststellen bij welke gemeenten deze vrijstelling moest worden toegepast. Bij een aantal gemeenten was de controle ook van belang om ze ertoe te bewegen om de vrijstelling daadwerkelijk toe te passen.

Ook voor gemeenten liggen er kansen op het gebied van GIS. Door het visualiseren van woningkenmerken op WOZ-waarden op een kaart, kan snel worden achterhaald welke woning in een straat afwijkende kenmerken of een afwijkende waarde heeft. Bestandscontroles worden hierdoor vereenvoudigd. GIS kunnen de controle van gebruiksoppervlakten ondersteunen maar ook in de communicatie naar belanghebbende kan een visuele weergave op een kaart helpen.

Wetsvoorstel

Op 20 december 2018 is de internetconsultatie gestart van een concept-wetsvoorstel met de naam "Wet verbetering rechtsbescherming WOZ". Nu belanghebbenden zowel belang kunnen hebben bij een lagere als bij een hogere WOZ-waarde, kunnen verschillende belanghebbenden ook tegengestelde belangen hebben bij hetzelfde WOZ-object. Het doel van het ter consultatie voorgelegde wetsvoorstel is om de rechtsbescherming van belanghebbenden bij een WOZ-beschikking op adequate wijze te regelen. De verwachting is dat na verwerking van de commentaren het wetsvoorstel in de loop van 2019 bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

Duurzaamheid

Duurzaam betekent zowel het gebruikmaken van herwinbare bronnen, als het bestemd zijn om lange tijd te duren. Bij de uitvoering van de WOZ ontstond dit jaar een discussie toen bleek dat zonnepanelen als onderdeel van het WOZ-object in de waarde meetellen. Dit leidde tot twee moties in de Tweede Kamer waarin wordt voorgesteld zonnepanelen buiten de WOZ-waardering, dan wel buiten de OZB te laten. Deze moties, waarvan er een is aangenomen, gaan over zonnepanelen maar laten diverse duurzame alternatieven buiten beschouwing. Het beoogde milieueffect en de uitvoeringskosten van deze maatregel moeten met elkaar in balans zijn. Het betrekken van de energie-index in de vergelijking van woningen, zou voor de WOZ-uitvoering een alternatief kunnen zijn.

Kamervragen

In 2018 werden zes keer Kamervragen gesteld waarbij de WOZ een rol speelde. Minister Dekker van Rechtsbescherming, [beantwoordde](#) vragen van de leden Van der Molen, Ronnes en Van Dam over het bericht "Opmars No Cure, No Pay bureaus bij WOZ-bezwaren". De minister van Financiën, de heer Hoekstra, gaf [antwoord](#) op vragen van het lid Van Rooijen over de stijging van de huizenprijzen. De staatssecretaris van Financiën, de heer Snel, gaf [antwoord](#) op vragen van de leden Ladders en Yesilgöz-Zegerius over het feit dat zonnepanelen worden meegenomen in de OZB. Tot slot gaf mevrouw Ollongren, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties [antwoord](#) op vragen van de leden Van den Bosch en Ladders over het bericht "Tientallen gemeenten hebben geen goed beeld van WOZ-waarde

huizen", op vragen van het lid [Van Eijs](#) over gesjoemel met energie-indexen en op vragen van het lid [Beckerman](#) over de gevolgen van de WOZ-waarde in het huurpuntenstelsel en de verhuurderheffing.

Overige ontwikkelingen

Uit de tabel blijkt dat de trend waarbij het aantal gemeenten in Nederland afneemt als gevolg van gemeentelijke herindelingen zich nog steeds voortzet. Als gevolg van de beslissing van veel gemeenten om de WOZ-uitvoering onder te brengen bij een regionaal samenwerkingsverband betekent dit dat het aantal WOZ-uitvoeringsorganisaties lager ligt. Daarentegen neemt het aantal WOZ-objecten, als gevolg van bouwactiviteiten, steeds verder toe en dat geldt ook voor de belastingopbrengsten waarvoor de WOZ-waarde de grondslag is. In 2018 bedroegen deze belastingopbrengsten ongeveer € 10,7 miljard. In bijlage 2 worden de geraamde belastingopbrengsten verder onderbouwd.

Tabel 1: Overige ontwikkelingen mbt de WOZ

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal gemeenten	404	393	390	388	380
Aantal WOZ-objecten	8,6 mln.	8,6 mln.	8,7 mln.	8,8 mln.	8,9 mln.
Belastingopbrengst obv WOZ-waarde	€ 9,3 mld.	€ 9,8 mld.	€ 10,2 mld.	€ 10,5 mld.	€ 10,7 mld.

3. Onze organisatie

In dit hoofdstuk beschrijven wij onze organisatie en de ontwikkelingen die in 2018 hebben plaatsgevonden.

3.1 Samenstelling

De samenstelling van de Waarderingskamer vindt haar basis in de Wet WOZ. Het bestuursorgaan bestaat uit elf leden en drie adviserende leden en komt gemiddeld vier keer per jaar bijeen. De adviserende leden van de Waarderingskamer zijn door de staatssecretaris van Financiën voor onbepaalde tijd benoemd. De overige leden van de Waarderingskamer zijn benoemd voor een periode van vier jaar. Hun huidige benoemingsperiode is eind 2018 afgelopen.

Het bestuur van de Waarderingskamer wordt bijgestaan door een aantal commissies en een secretariaat. Daarnaast faciliteren wij enkele andere structurele overleggen met verschillende partijen. Via deze overlegstructuren hebben wij de inbreng van gemeenten, afnemers, WOZ-dienstverleners, deskundigen en maatschappelijke organisaties bij ons werk georganiseerd zodat wij ons een beeld kunnen vormen van de actuele ontwikkelingen die voor ons relevant zijn.

De leden van de commissies zijn op voordracht van de partijen die deel uitmaken van de Waarderingskamer benoemd door de voorzitter van de Waarderingskamer, eveneens voor een periode van vier jaar. Tussentijds kunnen wisselingen plaatsvinden waarbij de opvolger de termijn van zijn voorganger vol maakt. De samenstelling van de Waarderingskamer, haar commissies en het secretariaat naar de stand van 31 december 2018 is opgenomen in bijlage 1.

3.2 Beloningsstructuur van bestuur en commissies

De voorzitter van de Waarderingskamer ontvangt een door de staatssecretaris van Financiën vastgestelde vergoeding van 10% van het maximum van de provinciale salarisschaal 18.

De leden van de Waarderingskamer en haar commissies ontvangen een vergoeding inclusief reiskosten van € 250 per vergadering. Van deze vergoeding zijn uitgesloten de leden van de Commissie klankbord en de leden die uit hoofde van hun functie zijn benoemd. De basis daarvoor ligt vast in artikel 14 van de Kaderwet ZBO's, artikel 10 van de Wet WOZ en artikel 39 van het Bestuursreglement Waarderingskamer.

Deze beloningsstructuur is op 9 maart 2011 goedgekeurd door de Staatssecretaris van Financiën.

3.3 Personeel en organisatie secretariaat

Het secretariaat staat onder leiding van de secretaris van de Waarderingskamer en wordt aangestuurd door een managementteam van drie personen, waaronder de secretaris van de Waarderingskamer. Het personeel van de Waarderingskamer is in dienst van de rechtspersoon Waarderingskamer. De rechtspositieregeling van de Provincie Zuid-Holland is door de Waarderingskamer op haar personeel van toepassing verklaard.

Eind 2018 heeft het secretariaat van de Waarderingskamer een bezetting van 24 medewerkers (21,2 fte), waarvan twee medewerkers van de Belastingdienst die op detacheringbasis worden ingeleend. Daarnaast hebben in 2018 vier externen op opdrachtbasis werkzaamheden

verricht op het gebied van financiële dienstverlening, ICT-ondersteuning, inspecties en veldcontroles. De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van onze formatie gedurende de afgelopen vijf jaar.

Tabel 2: Ontwikkeling formatie secretariaat van de Waarderingskamer

	2014	2015	2016	2017	2018
Intern (eigen)	17,0 fte	17,9 fte	17,1 fte	17,9 fte	19,2 fte
Extern (ingeleend)	2,0 fte	2,0 fte	2,0 fte	2,0 fte	2,0 fte
Totaal	19,0 fte	19,9 fte	19,1 fte	19,9 fte	21,2 fte

De volgende tabel geeft de ontwikkeling weer van enkele andere kengetallen die betrekking hebben op de samenstelling van het secretariaat. Op 31 december 2018 waren er geen openstaande vacatures.

Tabel 3: Overige kengetallen mbt samenstelling van het secretariaat van de Waarderingskamer

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal medewerkers	21	22	21	23	24
Verhouding man/vrouw	12/9	13/9	13/8	15/8	16/8
Percentage HBO gediplomeerd	39%	33%	44%	45%	33%
Percentage academisch gediplomeerd	51%	54%	46%	44%	46%
Gemiddelde leeftijd	45	46	46	45	47
Aantal medewerkers zestig jaar of ouder	1	1	3	3	4
Aantal binnen drie jaar pensioen gerechtigd	0	0	1	1	1
Ziekteverzuim	5,0%	5,0%	9,2%	5,3%	4,3%
Bereik salarisschalen	7-17	7-17	7-17	7-17	7-17

Het ziekteverzuimpercentage van 4,3% in 2018 is weliswaar ten opzichte van 2017 gedaald, maar nog steeds hoger dan onze eigen norm van 4%. Het verzuim is niet werkgerelateerd.

3.4 Kosten en overhead Waarderingskamer

De Waarderingskamer en haar toezicht kostte de maatschappij in 2018 ongeveer € 2,9 miljoen (exclusief de overdrachten aan het Kadaster voor het beheer van de LV WOZ). Dit komt overeen met € 0,33 per WOZ-object aan toezichtkosten. Deze kosten zijn daarmee door de jaren heen en ongecorrigeerd voor inflatie min of meer stabiel.

De overheadkosten betreffen dat deel van de totale kosten die aan de eigen organisatie worden besteed. Daarmee is het een maat voor de efficiëntie van een organisatie. Als wij onze kosten die wij kunnen toeschrijven aan de zogenaamde PIOFACH-activiteiten (Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting) delen door de totale jaarrekening van de Waarderingskamer, komen we tot een overheadpercentage van 16,4%. Dit percentage is lager dan in 2017 omdat de kosten voor de LV WOZ zijn gestegen van € 1.955.976 naar € 3.616.611. Deze kostenstijging is incidenteel en een gevolg van het feit dat Stuf-WOZ bestanden tot en met 2020 kunnen worden geleverd aan de afnemers.

Verder is er voor het overheadpercentage een andere rekenmethode toegepast dan voorgaande jaren. Ook daarom is het percentage van 2018 niet helemaal vergelijkbaar met eerdere percentages.

In de volgende tabel is de ontwikkeling van de kosten van de Waarderingskamer, de kosten voor de LV WOZ en de overheadkosten van de Waarderingskamer

Tabel 4: Kosten en overhead Waarderingskamer

	2014	2015	2016	2017	2018
Kosten Waarderingskamer	€ 2.441.946	€ 2.733.635	€ 2.514.034	€ 2.687.237	€ 2.931.836
Kosten LV WOZ	€ 1.378.130	€ 1.435.173	€ 1.779.544	€ 1.955.976	€ 3.616.611
Totale kosten	€ 3.820.076	€ 4.168.808	€ 4.293.578	€ 4.643.213	€ 6.548.447
Overheadkosten	-	-	€ 886.710	€ 927.951	€ 1.076.152
Overheadpercentage	-	-	21%	20%	16,4%

Zoals uit tabel 3 blijkt maken de kosten voor de LV WOZ een relatief groot deel (circa 55%) uit van de totale jaarrekening van de kosten van de Waarderingskamer.

De overheadkosten en het overheadpercentage hebben wij (onder andere) berekend op basis van eigen inschattingen door medewerkers zelf van het deel van hun tijd dat ze besteden aan "overheadactiviteiten". Daar zijn de materiële overheadkosten bij opgeteld. Deze overheadkosten zijn vervolgens gedeeld door de totale kosten.

In figuur 2 en figuur 3 in bijlage 3 geven wij meer inzicht in de besteding van onze financiële middelen aan de verschillende doelen/producten/activiteiten die door ons worden uitgevoerd. Deze doelen/producten/activiteiten komen overeen met de categorieën van activiteiten in het werkplan. De percentages komen echter niet precies overeen met de bedragen in de bovenstaande tabel omdat de overheadkosten hierin zijn verdisconteerd.

3.5 Risicoparagraaf

De Waarderingskamer is een bij wet ingestelde publiekrechtelijke rechtspersoon. De in de wet genoemde afnemers betalen de kosten van de Waarderingskamer. Er zijn geen aanwijzingen dat de wetgever voornemens is om de Waarderingskamer op te heffen.

Het secretariaat van de Waarderingskamer is een organisatie met een hoog kennisniveau. Omdat de organisatie-omvang klein is zijn de risico's voor de continuïteit van de dienstverlening bijvoorbeeld in geval van langdurige ziekte groot. De laatste jaren is het secretariaat met enkele gevallen van langdurige ziekte geconfronteerd. Als gevolg van de inspanningen van de andere collega's is de externe dienstverlening op peil gebleven.

Gezien het specifieke karakter van de werkzaamheden van de Waarderingskamer en de daarvoor benodigde kennis en vaardigheden, is het lastig om externe medewerkers in te huren die op korte termijn inzetbaar zijn. Daarom zorgen wij ervoor dat werkzaamheden door meerdere personen kunnen worden uitgevoerd.

Verder is de Waarderingskamer afhankelijk van de IT-omgeving. De maatregelen die we hebben genomen om de risico's die samenhangen met onze IT-omgeving te beperken, zijn beschreven in paragraaf 2.2.

In de loop van de eerste helft van 2018 is besloten dat de Belastingdienst en de Waterschappen langer gebruik zouden gaan maken van de StUF-WOZ levering van het Kadaster, dan in de meerjarige beheerafspraken rond de LV WOZ was voorzien. In de vergadering van de Waarderingskamer van juni 2018 is voor het eerst over de hiermee gemoeide extra kosten gesproken (€ 800.000 ten laste van 2018). In de aanloop naar de besluitvorming toe voorzag het secretariaat dat door dit beroep op de middelen van de Waarderingskamer een reëel risico op liquiditeitsproblemen zou ontstaan aan het einde van 2018 en het begin van 2019. Dit risico is ondervangen door met de betrokken partijen goede werkafspraken te maken.

4. Wat deden wij in 2018?

In dit hoofdstuk beschrijven wij alle activiteiten die we in 2018 hebben uitgevoerd. Daarbij is het Werkplan 2018 (zie: www.waarderingskamer.nl) ons uitgangspunt en volgen we de structuur van dat document.

Van alle activiteiten die in het werkplan worden genoemd, beoordelen wij in welke mate ze gerealiseerd zijn. Bij de beoordeling van individuele activiteiten onderscheiden we de vier categorieën die zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Natuurlijk betrekken we bij de beoordeling ook de prioriteit ("hoog", "gemiddeld", "laag") die we in het werkplan aan de activiteiten hebben toegekend.

Tabel 5: Beoordeling realisatie activiteiten

	Deze activiteit is gerealiseerd.
	Deze activiteit is gerealiseerd maar door externe omstandigheden hebben wij de beoogde werkwijze en/of het beoogde eindresultaat iets moeten bijstellen.
	Deze activiteit is deels gerealiseerd.
	Deze activiteit is niet gerealiseerd.

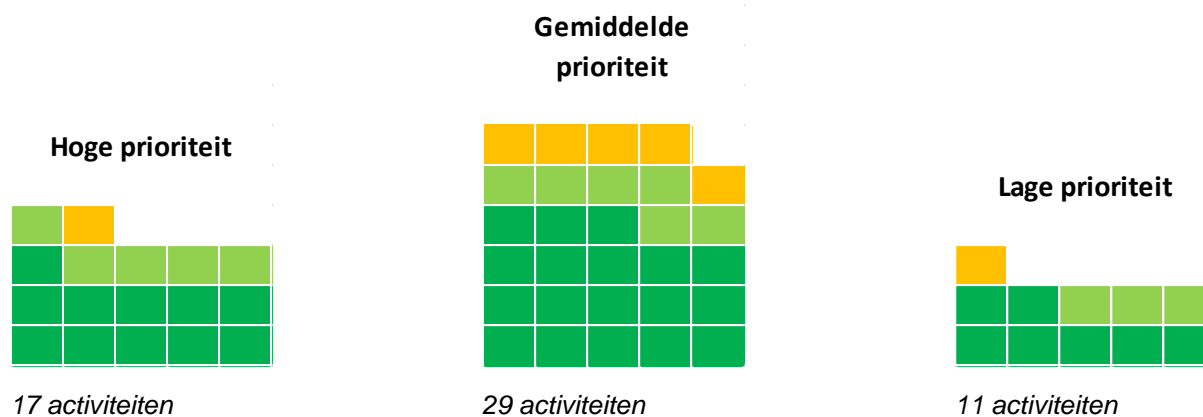
Daarnaast beschrijven wij in dit hoofdstuk welke extra (onvoorziene) activiteiten in 2018 zijn uitgevoerd.

4.1 Activiteiten op basis van toezichtstrategie 2015-2020

De eerste categorie van 57 activiteiten die in ons werkplan worden onderscheiden, zijn de activiteiten die wij uitvoeren op basis van onze toezichtstrategie. Deze "toezichtactiviteiten" zijn er direct op gericht om onze missie ("De Waarderingskamer bevordert het vertrouwen in een adequate uitvoering van de Wet WOZ") te realiseren.

Realisatie werkplan

Bijlage 4 maakt per activiteit zichtbaar in welke mate deze in 2018 is gerealiseerd. Daarbij wordt iedere afwijking van de score "groen" ("deze activiteit is gerealiseerd") gemotiveerd. De volgende figuur vat onze beoordeling samen en laat zien in welke mate we erin zijn geslaagd de toezichtactiviteiten in 2018 uit te voeren.

Uit deze figuur blijkt dat van alle activiteiten met een hoge prioriteit 94% is gerealiseerd. Voor de activiteiten met een gemiddelde en lage prioriteit was dit 83% respectievelijk 91%.

Toegevoegde/gewijzigde activiteiten

Ten opzichte van het eind 2017 vastgestelde werkplan zijn de volgende activiteiten in de loop van 2018 aangepast of toegevoegd aan deze categorie:

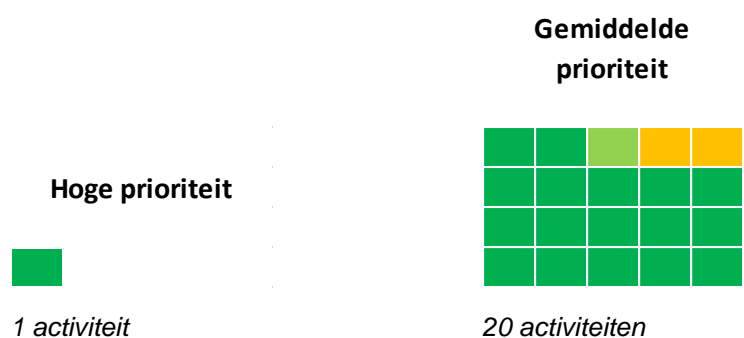
- Bij activiteit 3.1.1 (beoordeling aansluittoets en aansluiting op de LV WOZ) is het aantal nog te beoordelen gemeenten naar boven bijgesteld, van 15 naar 44. Deze aanpassing is veroorzaakt omdat eind 2017 minder gemeenten waren aangesloten dan gepland. Wij schatten in dat het beoordelen (aansluittoets en definitieve aansluiting) per gemeente gemiddeld acht uur heeft gekost.
- Begin 2018 heeft het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de Waarderingskamer verzocht om een presentatie te verzorgen bij 21 BAG-intervisiebijeenkomsten. Deze presentaties leveren een bijdrage aan de derde doelstelling van onze toezichtstrategie, het verder inbedden van de Basisregistratie WOZ in het stelsel van basisregistraties. Deze bijeenkomsten zijn bij doelstelling 3.5 (juiste en volledige koppeling tussen de BAG en de WOZ) toegevoegd aan onze lijst met activiteiten;
- bij het opstellen van ons "toezichtplan per gemeente" voor de periode vanaf juli 2018 t/m juni 2019 hebben we besloten om het aantal "onderzoeken interne beheersing" (activiteit 1.1.2) te verhogen ten opzichte van de ons werkplan om hiermee aan te sluiten op de ontwikkeling dat de WOZ-uitvoeringsorganisaties relatief steeds groter worden.

4.2 Activiteiten in het kader van onze rol als expertisecentrum

De tweede categorie van 21 activiteiten die wij in ons werkplan onderscheiden, zijn de activiteiten die wij uitvoeren als expertisecentrum op het terrein van de WOZ. Deze activiteiten dragen ook bij aan het maatschappelijk vertrouwen in de WOZ-uitvoering.

Realisatie werkplan

In bijlage 4 is per activiteit beschreven in welke mate deze in 2018 is gerealiseerd. Daarbij wordt iedere afwijking van de score "groen" (deze activiteit is gerealiseerd) gemotiveerd. De onderstaande figuur vat de beoordeling samen en laat zien in welke mate we er in 2018 in zijn geslaagd om de activiteiten in het kader van onze rol als expertisecentrum uit te voeren.

Uit deze figuur blijkt dat de enige activiteit met een hoge prioriteit is gerealiseerd. Voor de activiteiten met een gemiddelde was dit percentage 85.

Toegevoegde/gewijzigde activiteiten

Ten opzichte van het eind 2017 vastgestelde werkplan, zijn de volgende activiteiten gedurende het jaar aangepast of toegevoegd aan deze categorie:

- Onze aanwezigheid bij circa twintig regionale belastingoverleggen (die worden georganiseerd door de VNG) is toegevoegd als activiteit b.5 bij het onderwerp "Contacten met gemeenten en afnemers".

4.3 Activiteiten in het kader van onze bedrijfsvoering

De derde categorie van 28 activiteiten uit ons werkplan zijn de activiteiten die wij uitvoeren in het kader van de interne bedrijfsvoering. Het is van belang dat onze organisatie er (in alle opzichten) op is gericht de eerder genoemde activiteiten zo doelmatig en doeltreffend als mogelijk uit te voeren.

Realisatie werkplan

In bijlage 4 maken we per activiteit zichtbaar in welke mate deze is gerealiseerd. Daarbij wordt iedere afwijking van de score "groen" (deze activiteit is gerealiseerd) gemotiveerd. Onderstaande figuur vat onze beoordeling samen en laat zien in welke mate we er in 2018 in zijn geslaagd om de activiteiten in het kader van onze interne bedrijfsvoering uit te voeren.

Uit deze figuur blijkt dat van alle activiteiten met een hoge prioriteit 75% is gerealiseerd. Alle activiteiten met een gemiddelde of lage prioriteit zijn gerealiseerd.

Toegevoegde/gewijzigde activiteiten

Ten opzichte van het oorspronkelijke door de Waarderingskamer vastgestelde werkplan, zijn de volgende activiteiten gedurende het jaar aangepast of toegevoegd aan deze categorie:

- Het opnieuw aanbesteden van het beheer van onze website is als nieuw onderwerp aan het onderdeel bedrijfsvoering toegevoegd, onder activiteit viii.1. Deze activiteit was

noodzakelijk omdat het contract met de vorige websitebeheerder afliep en de aanbesteding nog niet was opgenomen in het werkplan.

- Het opstellen van het jaarverslag 2017 (inclusief de digitale versie daarvan) is als activiteit iv.8 toegevoegd aan het onderwerp "Planning en control cyclus". Deze activiteit was per abuis niet in het oorspronkelijke werkplan opgenomen.
- Het invoeren van Govroam (veilige toegang tot wifi bij de overheid) is als activiteit i.5 toegevoegd aan het onderwerp "IT-omgeving".

4.4 Conclusie

Uit het bovenstaande blijkt dat wij er in 2018 redelijk tot goed in zijn geslaagd om de activiteiten die we ons hadden voorgenomen te realiseren. Omdat we vier keer per jaar de realisatie van ons werkplan beoordelen, lukt het ons om bij de les te blijven. Daarbij is ook van belang dat medewerkers zelf de voortgang van de activiteiten monitoren. Dit verhoogt de betrokkenheid van medewerkers bij de realisatie van het werkplan. Dit neemt niet weg dat sommige activiteiten slechts gedeeltelijk zijn gerealiseerd. Deze activiteiten zijn voor zover relevant doorgeschoven naar 2019.

5. Wat hebben we bereikt?

In dit hoofdstuk komen diverse aspecten van de WOZ-uitvoering en het toezicht daarop aan de orde, zoals de ontwikkeling van ons algemeen oordeel, de kosten van de WOZ-uitvoering, het aantal bezwaar- en beroepsprocedures en onze communicatie met belanghebbenden.

5.1 Ontwikkeling algemeen oordeel

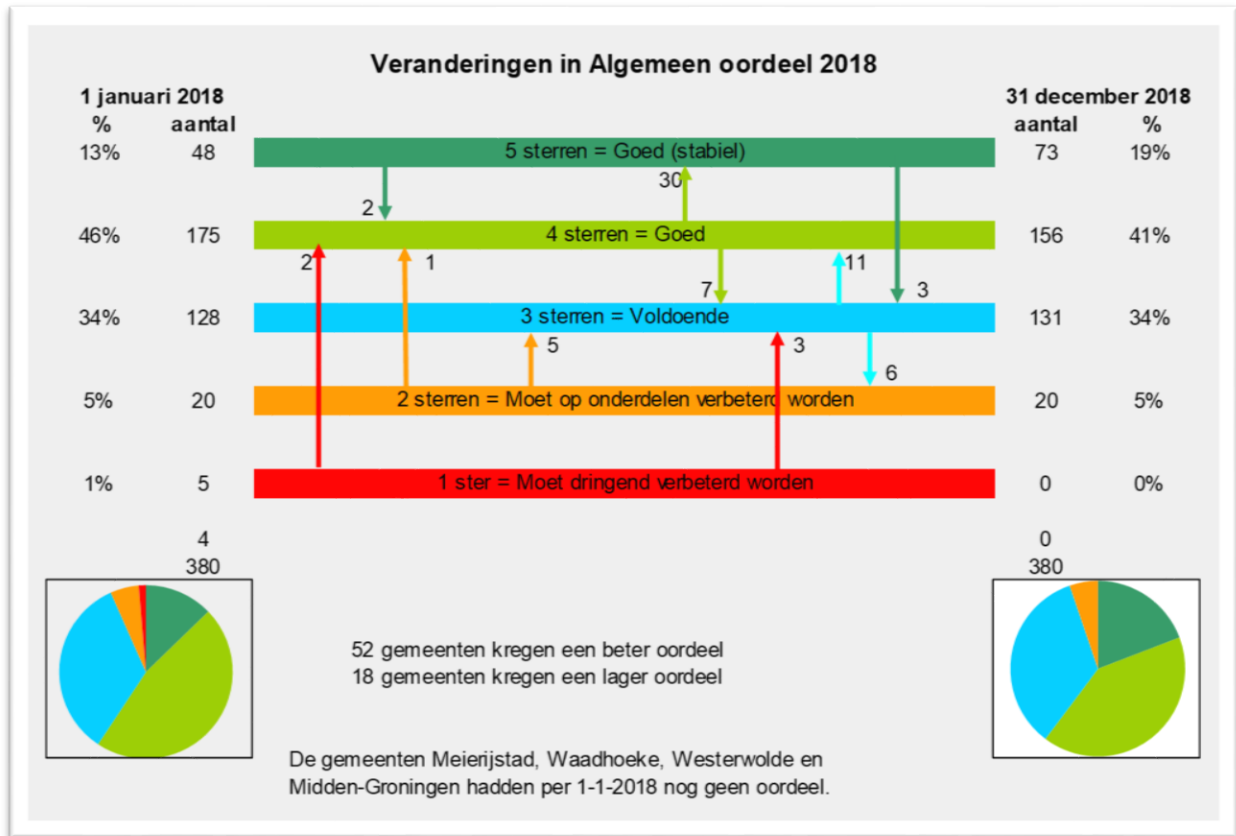
Het algemeen oordeel geeft aan hoe wij de WOZ-uitvoering door WOZ-uitvoeringsorganisaties (gemeenten en samenwerkingsverbanden) beoordelen. Wij geven een algemeen oordeel per gemeente, maar als er binnen een samenwerkingsverband sprake is van een uniform werkproces en van een WOZ-administratie met een gelijk kwaliteitsniveau voor alle deelnemers, kennen wij aan alle gemeenten van het samenwerkingsverband hetzelfde algemeen oordeel toe. Er is dan de facto sprake van één algemeen oordeel voor het samenwerkingsverband.

Het algemeen oordeel varieert van één ster tot vijf sterren die corresponderen met een bijbehorende beschrijving zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 6: Verandering van het algemeen oordeel in 2018

Algemeen oordeel	Omschrijving	Aantal op 1 januari 2018	Aantal op 31 december 2018
★★★★★	Goed, meerdere jaren	48	73
★★★★★	Goed	175	156
★★★★★	Voldoende	128	131
★★★★★	Moet op onderdelen worden verbeterd	20	20
★★★★★	Moet dringend worden verbeterd	5	0
Geen oordeel	-	4	0
TOTAAL		380	380

De volgende figuur geeft de ontwikkeling van de algemene oordelen in 2018 weer. Het beeld dat hieruit naar voren komt is niet afwijkend ten opzichte van voorgaande jaren.

Figuur 1: Wijzigingen van het algemeen oordeel in 2018

5.2 Kosten van de WOZ-uitvoering

De totale kosten van de uitvoering van de Wet WOZ bedragen circa € 150 miljoen per jaar. Gemeenten, waterschappen en het Rijk betalen elk hun aandeel in de verhouding 45:15:40

De kosten van de Waarderingskamer worden betaald door gemeenten, waterschappen en Rijk in de verhouding 50:25:25.

De Waarderingskamer is sinds 2013 ook belast met de financiering van het beheer van de LV WOZ. Ook hiervoor dragen de gemeenten, de waterschappen en het Rijk hun aandeel in de kosten. De hiervoor geldende verdeelsleutel is 45:15:40, de verdeelsleutel die ook geldt voor de uitvoeringskosten van de Wet WOZ.

Tabel 7: De ontwikkeling van de kosten van de WOZ-uitvoering en de Waarderingskamer

	2014	2015	2016	2017	2018
Kosten WOZ-uitvoering (totaal)	€ 150 à € 155 mln.	€ 145 à € 150 mln.	€ 150 mln.	€ 153 mln.	Nog niet bekend
Kosten WOZ-uitvoering (per WOZ-object)	€ 17,00	€ 16,50	€ 16,45	€ 17,30	Nog niet bekend
Kosten Waarderingskamer ¹ (totaal)	€ 2,4 mln.	€ 2,7 mln.	€ 2,5 mln.	€ 2,7 mln.	€ 2,9 mln.
Kosten Waarderingskamer ¹ (per WOZ-object)	€ 0,28	€ 0,30	€ 0,28	€ 0,31	€ 0,33

¹ Exclusief de overdrachten aan het Kadaster voor het beheer van de LV WOZ.

5.3 Bezwaar en beroepsprocedures

Uit de volgende tabel blijkt dat het aantal ingediende bezwaarschriften tegen WOZ-beschikkingen iets hoger was dan in 2017. Gemeenten noemen de stijgende marktprijzen vaak als belangrijkste oorzaak. Een forse stijging van de WOZ-waarde leidt eerder tot een bezwaarschrift dan een WOZ-waarde die niet stijgt, is de redenering. Ook constateren veel gemeenten dat het aantal bezwaren dat door bureaus op basis van no-cure-no-pay wordt ingediend, verder toeneemt. Natuurlijk kan deze ontwikkeling niet helemaal "los" worden gezien van de eerste verklaring voor de toename.

Voorts is het aantal beroepsprocedures dat is gestart tegen uitspraken op WOZ-bezwaren uit 2018 ongeveer gelijk aan voorgaande jaren. Bij de woningen is er sprake van een kleine stijging en het aantal beroepsprocedures dat is gestart tegen de WOZ-waarden van niet-woningen is iets gedaald.

	2014	2015	2016	2017	2018
Percentage bezwaarschriften	1,6%	1,3%	1,1%	1,4%	1,5%
Aantal bezwaarschriften	96.000	79.000	87.000	104.000	122.000
Percentage tijdig afgehandelde bezwaarschriften	92,1%	90,8%	79,7%	93%	Nog niet bekend
Aantal beroepsprocedures woningen	10.600	5200	4250	4700	Nog niet bekend
Aantal beroepsprocedures niet-woningen	2450	1600	2500	1600	Nog niet bekend

5.4 Contact met belanghebbenden

Wij hebben ook regelmatig contact met belanghebbenden (eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen) die een vraag hebben over de WOZ-uitvoering. Deze contacten vinden zowel telefonisch als schriftelijk plaats en daarnaast zoeken sommige belanghebbenden op onze website naar informatie. De onderstaande tabel geeft inzicht in het aantal keer dat onze website wordt geraadpleegd en in het aantal ontvangen en beantwoorde schriftelijke vragen.

Tabel 8: Ontwikkeling van het aantal contacten met belanghebbenden

	2014	2015	2016	2017	2018
Aantal bezoekers website Waarderingskamer	149.823	161.143	343.847	361.484	275.510
Aantal schriftelijke vragen van belanghebbenden	259	180	211	257	393

6. Hoe hebben wij gefunctioneerd?

In dit hoofdstuk legt de Waarderingkamer verantwoording af over het op doelmatige en doeltreffende wijze behalen van resultaten. Goed toezicht is onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend. Wij zoomen in op onze slagvaardigheid, selectiviteit en transparantie. Vervolgens leggen we een aantal kengetallen, die ook elders in dit jaarverslag zijn opgenomen, naast streefwaarden om een oordeel te geven over de doelmatig- en doeltreffendheid.

6.1 Goed toezicht

Slagvaardig

Slagvaardig toezicht houdt in dat het toezicht zacht is waar het kan, maar hard waar het moet. De Waarderingkamer gelooft in preventief toezicht. Onze manier van werken is erop gericht om problemen vroegtijdig te herkennen om te voorkomen dat wij niet kunnen instemmen met het verzenden van de beschikkingen. Dit uit zich in het vragen om plannen van aanpak bij problemen in de WOZ-uitvoering, de overlegmogelijkheden en de goede relaties met toezichtgenieters. Als daarentegen niet aan wettelijke verplichtingen wordt voldaan, zetten wij verdergaande toezichtmaatregelen in waaronder het niet instemmen met het verzenden van de beschikkingen of het doen van een aanbeveling. In 2018 zijn vijftien aanbevelingen gedaan met betrekking tot de aansluiting op de LV WOZ.

Selectief

Selectief toezicht houdt in dat wij de vorm en omvang van ons toezicht bepalen op basis van een afweging waarbij de grootte van een WOZ-uitvoeringsorganisatie en het beeld dat wij van een organisatie hebben een rol spelen. Oftewel, het toezicht is proportioneel en risico-gericht. Het doel hiervan is om onze toezichtcapaciteit efficiënt en effectief in te zetten. Met een secretariaat van 21,2 fte hield de Waarderingkamer in 2018 toezicht op 380 gemeenten.

Gemeenten worden ten minste eens in de tweeëneenhalf jaar bezocht. Gemeenten met een oordeel van twee sterren of minder worden in de regel minimaal twee keer per jaar bezocht. Ook vindt er bij deze organisaties doorgaans een gesprek op bestuurlijk niveau plaats. Risico's die ook aanleiding zijn voor extra aandacht van de Waarderingkamer, zijn onder meer de wisseling van leidinggevende WOZ-medewerkers, de keuze voor een andere softwareleverancier of wijzigingen in de organisatiestructuur.

Anderzijds is er terughoudendheid omdat de eigen verantwoordelijkheid van gemeenten centraal staat. We maken gebruik van zelfevaluaties van gemeenten. Als dat kan, worden de door de gemeenten opgegeven kengetallen door ons vergeleken met de gegevens in de LV WOZ. Zo wijzen wij gemeenten op eventuele verschillen tussen de eigen administratie en de Basisregistratie WOZ.

Transparant

Een goede toezichthouder legt uit waarom hij toezicht houdt en maakt zijn keuzes inzichtelijk. Ook maakt hij de toezichtbevindingen openbaar en legt achteraf verantwoording af. Alle oordelen en adviezen van de Waarderingkamer zijn openbaar. Van ieder rapport wordt de samenvatting gepubliceerd. Ook wanneer wij instemmen met het bekend maken van de nieuwe WOZ-waarden publiceren wij dat onze website. In het kader van de Wet openbaarheid van bestuur publiceren wij tevens alle kengetallen van gemeenten zoals ingevuld in hun zelfevaluaties.

6.2 Beoordeling doelmatigheid en doeltreffendheid op basis van kengetallen

Voor dit deel van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid gaan wij uit van kengetallen en streefwaarden over de volgende vier onderdelen:

- organisatie;
- activiteiten;
- maatschappelijk effect;
- financiën.

Bij de beoordeling van de kengetallen geven we de oordelen die zijn beschreven in de volgende tabel.

Tabel 9: Beoordeling doelmatig- en doeltreffendheid

	We voldoen aan de streefwaarde.
	We voldoen bijna aan de streefwaarde.
	We voldoen niet aan de streefwaarde.

1. Organisatie (de Waarderingskamer)

Kengetal	2017	2018	Streefwaarde	Oordeel
Aantal openstaande vacatures op 31 december	0	0	Maximaal 2	
Ziekteverzuimpercentage	5,3%	4,3%	Maximaal 4%	
Aantal gegronde formele klachten	0	0	Maximaal 1	
Aantal gegronde klachten bij de Ombudsman	0	0	0	
Percentage HBO gediplomeerd	45%	33%	40%	
Percentage academisch gediplomeerd	44%	46%	40%	

2. Activiteiten

Kengetal	2017	2018	Streefwaarde	Oordeel
Percentage activiteiten met een hoge prioriteit uit het werkplan over jaar (t) dat is gerealiseerd	85%	88%	100%	
Percentage activiteiten met een gemiddelde prioriteit uit het werkplan over jaar (t) dat is gerealiseerd	95%	88%	Minimaal 95%	
Percentage activiteiten met een lage prioriteit uit het werkplan over jaar (t) dat is gerealiseerd	79%	92%	Minimaal 70%	

3. Maatschappelijk effect

Kengetal	2017	2018	Streefwaarde	Oordeel
Kosten ¹ (t-1) WOZ-uitvoering, totaal	+1,7%	+2,0%	<5% stijging ten opzichte van (t-2)	
Kosten ¹ (t-1) WOZ-uitvoering, per object	-0,3%	+5,2%	<5% stijging ten opzichte van (t-2)	
Ontwikkeling Percentage WOZ-bezwaarschriften (ten opzichte van t-1)	+20%	+17,3%	Maximaal 20% meer dan (t-1)	
Percentage woningen dat door bezwaar/beroep een andere waarde krijgt (t-1)	1,0%	0,9%	Maximaal 2%	
Percentage niet-woningen dat door bezwaar/beroep een andere waarde krijgt (t-1)	3,8%	3,3%	Maximaal 4%	
Percentage tijdig afgehandelde WOZ-bezwaarschriften (t-1)	79,7%	93,0%	Minimaal 95%	

Kengetal	2017	2018	Streefwaarde	Oordeel
Resultaten van uitgevoerde vertrouwensonderzoeken	Er zijn geen bijzonderheden voortgekomen uit het vertrouwensonderzoek	nvt	Er is geen sprake van grote negatieve veranderingen in het vertrouwen van belanghebbenden ten opzichte van eerdere onderzoeken	Geen oordeel
Percentage gemeenten met drie sterren of hoger	93%	94%	>90% gemeenten heeft drie sterren of hoger	

4. Financiën

Kengetal	2017	2018	Streefwaarde	Oordeel
Kosten ¹ jaar (t) Waarderingskamer	Geen overschrijding	Geen overschrijding	Geen overschrijding van de begrote kosten	
Begrote kosten ¹ jaar (t+1) Waarderingskamer	-2,3%	+5%	Stijging < 3% ²	
Percentage overheadkosten Waarderingskamer	20%	16,4%	Maximaal 25%	
De accountantsverklaring over het jaar (t)	Positief oordeel	Positief oordeel	Een positief oordeel	

¹ Dit bedrag is exclusief de overdrachten aan het Kadaster voor het beheer van de LV WOZ.

² Het percentage voor de streefwaarde is afhankelijk van de prijsindex, respectievelijk index loonkosten conform de begrotingsspelregels voor de Waarderingskamer.

7. Begroting 2019

De begroting voor het jaar 2019 is gebaseerd op de activiteiten die zijn opgenomen in het werkplan 2019. Voor het jaar 2019 wordt daarmee een verdere invulling gegeven aan onze toezichtstrategie 2015-2020. De bijgevoegde begroting is basis om deze activiteiten te kunnen uitvoeren.

In de activiteiten van de Waarderingskamer treden in 2019 naar verwachting geen grote veranderingen op. Ten opzichte van de in deze jaarrekening gepresenteerde cijfers houden we rekening met een min of meer vergelijkbare personele omvang. In de sfeer van ICT en beheer gaan we uit van hogere kosten. Dit is vooral het gevolg van toenemende kosten voor licenties, extra kosten onderhoud en ondersteuning, extra kosten als gevolgen van de toenemende verplichtingen om de informatieveiligheid te laten auditen etc. Tot slot dalen de verwachte kosten voor het beheer van de LV WOZ door het Kadaster weer naar het oorspronkelijke niveau omdat, anders dan in 2018, voor 2019 geen grootschalige bijstellingen met financiële consequenties worden verwacht.

De (bijgestelde) begroting 2019, die op 22 november 2018 is vastgesteld, laat op hoofdlijnen de volgende opbouw zien. De schijnbare exactheid van de cijfers wordt veroorzaakt door het toepassen van de indexeringen, die zijn afgesproken met het Ministerie van Financiën.

Lasten	
Kosten Waarderingskamer en commissies	€ 41.441
Personeelskosten	€ 2.044.137
Huisvestingskosten	€ 315.270
ICT en beheer	€ 349.590
Kantoorkosten	€ 154.751
Adviezen en contracten derden	€ 208.485
Afschrijvingen	€ 71.190
Beheer LV WOZ	€ 2.901.700
Totaal	€ 6.086.564

Baten	
Bijdragen afnemers kosten WK	€ 3.184.864
Bijdragen afnemers kosten beheer LV WOZ	€ 3.036.209
Totaal	€ 6.221.073

De staatssecretaris van Financiën heeft op 30 november 2018 zijn goedkeuring aan onze begroting gehecht. Deze goedkeuring is op basis van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen vereist.

Deel II: Jaarrekening

8. Jaarrekening 2018

8.1 Balans per 31 december 2018

Balans na resultaatbestemming	2018 in €		2017 in €	
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa		78.929		112.692
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	-		-	
Overige vorderingen	-		-	
Overige overlopende activa	54.385		96.492	
		-> 54.385		-> 96.492
Liquide middelen				
Tegoeden bij banken / de Staat		594.326		1.455.873
		727.640		1.665.057
Passiva				
Eigen vermogen				
Egalisatiereserve	72.933		250.000	
Best. Reserve Exploitatie LV WOZ	-		27.672	
Best. Doorontwikkeling LV WOZ	-		532.864	
		-> 72.933		-> 810.536
Kort lopende schulden en overlopende passiva				
Schuld in RC bank	16		6	
Crediteuren	86.214		69.429	
Rekening courant Provincie Zuid Holland	323.997		214.416	
Overlopende passiva	244.480		120.403	
Terug te betalen aan afnemers	-		450.267	
		-> 654.707		-> 854.521
		727.640		1.665.057

8.2 Staat van baten en lasten

Lasten		Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017
I	WK & commissies	€ 32.564	€ 41.000	€ 30.470
II	Personeelskosten	€ 1.979.886	€ 1.942.000	€ 1.829.142
III	Huisvestingskosten	€ 315.087	€ 310.000	€ 289.007
IV	ICT en beheer	€ 260.934	€ 312.000	€ 227.322
V	Kantoorkosten	€ 135.980	€ 153.000	€ 114.427
VI	Adviezen en contracten derden	€ 155.483	€ 195.000	€ 143.149
VII	Afschrijvingen	€ 51.902	€ 70.000	€ 53.720
VIII	Beheer LV WOZ	€ 3.616.611	€ 3.630.000	€ 1.955.976
	Totaal lasten	€ 6.548.447	€ 6.653.000	€ 4.643.213

Baten		Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017
IX				
IX.1	Aandeel gemeenten kosten WK (50%)	€ 1.454.000	€ 1.454.000	€ 1.532.000
IX.2	Aandeel waterschappen kosten WK (25%)	€ 727.000	€ 727.000	€ 766.000
IX.3	Aandeel Belastingdienst kosten WK (25%)	€ 727.000	€ 727.000	€ 766.000
IX.4	Bijzondere baten	€ 2.844	€ -	€ 9.480
IX.5	Rentebaten	€ -	€ -	€ -
IX.6	Beheerbijdrage LV WOZ gemeenten (45%)	€ 1.305.000	€ 1.305.000	€ 909.000
IX.7	Beheerbijdrage LV WOZ waterschappen (15%)	€ 435.000	€ 435.000	€ 303.000
IX.8	Beheerbijdrage LV WOZ Belastingdienst (40%)	€ 1.160.000	€ 1.160.000	€ 808.000
	Totaal baten	€ 5.810.844	€ 5.808.000	€ 5.093.480

Resultaat		Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017
Bestemming resultaat	Eindsaldo baten - lasten	-€ 737.603	-€ 845.000	€ 450.267
	Egalisatiereserve – t.b.v. WK	-€ 20.991	-€ 115.000	€ -
	Egalisatiereserve – t.b.v. LV WOZ	-€ 156.076	-€ 135.000	€ -
	Bestemmingsreserve LV WOZ	-€ 560.536	-€ 560.536	€ -
	Terug te betalen aan afnemers	-	-	€ 450.267
	Elders te financieren tekort LV WOZ	-	-€ 34.464	€ 0
	Totaal resultaatbestemming	-€ 737.603	-€ 845.000	€ 450.267

* Een negatief bedrag is een onttrekking aan een reserve. Een positief bedrag is een toevoeging aan een reserve.

8.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

8.3.1 Kader

Op grond van artikel 35, lid 3, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen gelden de vereisten van financiële rechtmatigheid voor de baten, lasten en balansmutaties inzake de inning en besteding van de middelen aangaande de uitvoering van de Wet WOZ.

In artikel 37aa van de Wet WOZ is het operationeel beheer van de LV WOZ belegd bij het Kadaster. Het Ministerie van Financiën heeft de financiering van deze taak belegd bij de Waarderingskamer, die middelen ophaalt en afdraagt aan het Kadaster. De Waarderingskamer is zelfstandig verantwoordelijk voor het functioneel beheer van de LV WOZ, waarvoor baten en lasten in de jaarrekening van de Waarderingskamer zijn opgenomen, die vallen onder het geldende financiële rechtmatigheidskader.

Uit artikel 6, lid 1 en 2, van het Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet WOZ blijkt dat de beheerbijdragen LV WOZ ten laste komen van de afnemers en dat de Waarderingskamer zorg draagt voor de verrekening tussen afnemers en het Kadaster. Op grond van dit Uitvoeringsbesluit lopen de beheerbijdragen met betrekking tot het operationeel beheer van de LV WOZ door de jaarrekening van de Waarderingskamer. De Waarderingskamer neemt – op grond van het inzichtvereiste – beheerbijdragen op in de jaarrekening. De Waarderingskamer draagt verantwoordelijkheid met betrekking tot het incasseren van de beheerbijdragen en doorstorting van deze middelen naar het Kadaster. De Waarderingskamer is niet verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid ten aanzien van de beheerbijdragen LV WOZ.

De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is op de Waarderingskamer van toepassing. Om die reden geldt voor haar begroting en rekening het stelsel van baten en lasten. De financiële verslaglegging is gebaseerd op Richtlijnen voor de jaarverslaggeving RJ 640 waarin de inrichtingsvereisten van boek 2, titel 9, van het Burgerlijk Wetboek zijn uitgewerkt voor organisaties zonder winststreven.

Voor de vermeldingen van de meldingsplichtige bezoldigingen in deze toelichting op de jaarrekening is uitgegaan van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

8.3.2 Continuïteit

In de jaarrekening wordt uitgegaan van de continuïteit van de organisatie-activiteiten. De Waarderingskamer heeft geen externe financiering en is voor haar liquiditeitsverloop afhankelijk van de bijdragende partijen (Gemeenten, Waterschappen en Belastingdienst). Het risico bestaat dat uitgaven zich eerder voordoen dan de feitelijke ontvangst van de bijdragen van derden. Hiertoe heeft de Waarderingskamer afspraken gemaakt met de belangrijkste bijdragende partijen zodat geen sprake kan zijn van een liquiditeitstekort. Het bestuur is van mening dat het voldoende grip heeft op het liquiditeitsverloop. Er zijn geen redenen om te veronderstellen dat de Waarderingskamer niet kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

8.3.3 Waardering

Materiële en immateriële vaste activa waarover de Waarderingskamer op 1 januari 2018 en/of op 31 december 2018 beschikte, zijn gewaardeerd op de historische kostprijs minus de afschrijvingen.

Aanschaffingen voor inrichting, kantoorinventaris, software, randapparatuur en dergelijke worden geactiveerd als het oorspronkelijke aankoopbedrag het bedrag van € 5000 overstijgt. Aangeschafte computers, daarmee vergelijkbare hardware en direct daarmee verbonden software, zoals besturingssystemen, worden altijd geactiveerd. Aanschaffingen kleiner dan

€ 5.000 en anders dan computers en de hiervoor bedoelde componenten worden direct in het jaar van aanschaf ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen op activa worden bepaald door het aanschafbedrag, een restwaarde van € 0 (tenzij anders bepaald) en het aantal afschrijvingstermijnen in maanden, gerekend vanaf de eerste van de maand, volgend op de maand van ingebruikname van het activum. Het aantal afschrijvingstermijnen wordt bepaald door de te verwachten economische levensduur.

De debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Vakantierechten van medewerkers worden berekend op basis van het openstaand saldo verlofuren per medewerker, vermenigvuldigd met een uurtarief. Dit uurtarief wordt berekend op basis van de loonkosten per mensjaar, behorend bij de salarisschaal van de betrokken medewerker, gedeeld door het aantal werkbare uren in het gehele jaar. De loonkosten per mensjaar worden ontleend aan de handleiding overheidstarieven, zoals voor het desbetreffende verslagjaar uitgeven door het ministerie van Financiën.

De overige activa en passiva worden tenzij anders aangegeven gewaardeerd tegen de nominale waarde.

8.3.4 Resultaatbepaling

Baten en lasten worden met inachtneming van de grondslagen voor waardering, toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

8.4 Resultaatbestemming

Het jaar 2018 sluit – voor mutatie reserves – met een tekort van € 737.603. Dit tekort bestaat uit de volgende twee componenten: tekort reguliere taken Waarderingskamer € 20.991 € 716.611 tekort LV WOZ. Bij het vaststellen van de gewijzigde begroting op 22 november 2018 is besloten om het tekort reguliere taken Waarderingskamer ten laste van de egalisatiereserve te brengen. Het tekort op de LV WOZ wordt voor € 560.536 ten laste van de bestemmingsreserves LV WOZ gebracht. Het restant tekort van € 156.076 op de LV WOZ is ten laste van de egalisatiereserve van de Waarderingskamer gebracht.

Resultaat		Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017
Bestemming resultaat	Eindsaldo baten - lasten	-€ 737.603	-€ 845.000	€ 450.267
	Egalisatiereserve – t.b.v. WK	-€ 20.991	-€ 115.000	€ -
	Egalisatiereserve – t.b.v. LV WOZ	-€ 156.076	-€ 135.000	€ -
	Bestemmingsreserve LV WOZ	-€ 560.536	-€ 560.536	€ -
	Terug te betalen aan afnemers	€ 0		€ 450.267
	Elders te financieren tekort LV WOZ	€ 0	-€ 34.464	€ 0
	Totaal resultaatbestemming	-€ 737.603	-€ 845.000	€ 450.267

* Een negatief bedrag is een onttrekking aan een reserve. Een positief bedrag is een toevoeging aan een reserve.
NB In de vastgestelde begroting 2018 is bij de bestemmingsreserve LV WOZ en elders Elders te financieren tekort LV WOZ abusievelijk sprake van een cijferwisseling van € 45 tussen de bestemmingsreserve WOZ en Elders te financieren tekort LV WOZ. Aangezien het de intentie was om de totale bestemmingsreserve aan te wenden is dit in bovenstaande tabel gewijzigd.

8.5 Toelichting op de jaarrekening

8.5.1 Toelichting en specificaties bij de balans

Activa

Materiële vaste activa

	2018 €	2017 €
Waarde per 1 januari	112.692	145.409
Investerings	18.139	21.003
Afschrijvingen	-51.902	-53.720
Waarde per 31 december	78.929	112.692

De investeringen hebben betrekking op ICT.

De vermelde waarde per 31 december 2018 heeft voor ca. € 65.770 betrekking op ICT, hardware en infrastructuur en voor ca. € 13.159 op kantoorinventaris en meubilair.

Vorderingen en overlopende activa

Debiteuren en overige vorderingen

Er zijn ultimo 2018 geen openstaande debiteuren of andere vorderingen.

Overige overlopende activa

Deze post omvat diverse in 2018 betaalde rekeningen die betrekking hebben op 2019. Deze post bevat o.a. vooruitbetaalde licenties voor 2019 e.v. en vooruitbetaalde kosten voor de parkeergarage.

Liquide middelen

Tegoeden bij banken

Ultimo 2018 worden alle tegoeden van de Waarderingskamer aangehouden op een rekening bij de Staat. De gebeurt op basis van het zogenoemde schatkistbankieren, dat sinds 2015 van toepassing is.

De rekening bij de BNG wordt gebruikt voor het betalingsverkeer. Dagelijks vindt een verevening plaats met de rekening bij de Staat.

Passiva

Eigen vermogen

Egalisatiereserve

De egalisatiereserve is een buffer om niet in de begroting voorziene tegenvallers te kunnen opvangen of niet geplande investeringen te kunnen plegen zonder dat daarvoor een nader beroep op wettelijke afnemers nodig is. De maximale omvang van deze reserve is bepaald op 5% van het begrotingstotaal. In de praktijk wordt € 250.000 als bovengrens aangehouden.

	2018 €	2017 €
Stand 1 januari	250.000	250.000
Begrote onttrekkingen:		-
Tekort reguliere taken WK	-20.991	-
Tekort LV WOZ	-156.076	-
Restant tekort LV WOZ		-
Stand 31 december	72.933	250.000

Bestemmingsreserve Exploitatie LV WOZ

De bestemmingsreserve Exploitatie LV WOZ is gevormd uit het positieve resultaat dat resteerde in eerdere beheerjaren van de LV WOZ. De Waarderingskamer heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 tot de vorming van deze bestemmingsreserve besloten omdat het niet wenselijk is om de bijdragen van de afnemers te laten fluctueren met de lastig in de tijd planbare schommelingen in de uitgaven voor de LV WOZ. Die schommelingen zijn het gevolg van de aansluitfase die loopt totdat alle gemeenten zijn aangesloten.

Het economisch risico voor de kosten voor het beheer van de LV WOZ ligt op basis van het Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken bij de afnemers. In het Uitvoeringsbesluit is bepaald dat het Rijk, de gemeenten en de waterschappen de kosten dragen voor het beheer van de LV WOZ.

In 2018 is besloten om deze reserve aan te wenden om het voorziene tekort op de exploitatie van de LV WOZ te dekken.

	2018 €	2017 €
Stand 1 januari	27.672	27.672
Onttrekkingen	27.672	-
Toevoegingen uit resultaatbestemming	-	-
Stand 31 december	-	27.672

Bestemmingsreserve Doorontwikkeling LV WOZ

De bestemmingsreserve Doorontwikkeling LV WOZ is gevormd ten laste van het resultaat over 2016. In 2018 is deze reserve aangewend ter dekking van de kosten verbonden aan de doorontwikkeling LV WOZ.

	2018 €	2017 €
Stand 1 januari	532.864	532.864
Onttrekkingen	532.864	-
Toevoegingen uit resultaatbestemming	-	-
Stand 31 december	-	532.864

Kortlopende schulden en overlopende passiva***Crediteuren***

De post crediteuren heeft betrekking op inkoopfacturen die in 2018 zijn ontvangen, maar ultimo 2018 nog niet waren betaald.

Rekening courant provincie Zuid-Holland

De salarissen van de medewerkers van de Waarderingskamer worden via de salarisadministratie van de provincie Zuid-Holland betaald. Periodiek worden de uitbetaalde salarissen aan de Waarderingskamer in rekening gebracht.

Na aftrek van de betaalde maandelijkse voorschotten resteert ultimo 2018 nog een aan de provincie Zuid-Holland verschuldigd bedrag uit hoofde van verschuldigde salarisbedragen en de kosten die verbonden zijn aan de dienstverlening 2018 van de Provincie Zuid-Holland.

Overlopende passiva

De overlopende passiva omvatten de kosten die betrekking hebben op 2018, maar waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen, of op de in 2018 of eerdere jaren opgebouwde rechten, waarop nog geen aanspraak is gemaakt. Uitgesplitst naar kostencategorieën gaat het om de volgende bedragen:

	2018 €	2017 €
Waarderingskamer & commissies incl. vacatiegelden	2.750	3.550
Verlofaanspraken	88.648	88.286
Personeelskosten	5.719	2.875
Huur- service en kantoorkosten	59.208	5.170
Kosten uitwijkvoorziening	13.769	
Bijdrage onderzoek kwaliteit stelsel basisregistraties	30.000	
Accountants- en administratiekosten	13.775	
Adviezen en coördinatie	28.212	15.758
ICT en beheer	1.704	4.764
Overige kosten	695	
Stand 31 december	244.480	120.403

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Aard van de verplichting	Einddatum	Vervallen na één jaar in €	Vervallen na vijf jaar in €	Omvang in € resterende looptijd
Huur kantoorruimte	31-aug-21	255.151	1.275.755	680.401
Huur kopieerapparaat	1-dec-19	17.300	86.500	17.240
Totaal		272.451	1.362.255	697.641

8.5.2 Toelichting en specificaties bij de staat van baten en lasten

Financiële analyse

Het totaal van de lasten over 2018 bedraagt € 6.548.447. Er per saldo € 104.553 minder uitgegeven dan was begroot.

Als voorschot voor de exploitatie hebben de afnemers een bedrag betaald van € 5.808.000. Daarnaast ontvingen wij niet begrote baten van € 2.844.

Het verschil van € 107.397 tussen de begroting en realisatie kan als volgt worden verklaard:

	€
Lagere kosten uitwijkvoorziening	46.231
Lagere ICT-kosten voor ontwikkeling en ondersteuning	28.548
Geen kosten project MijnOverheid	20.000
Lagere afschrijvingskosten in verband met minder vervangingsinvesteringen en vervallen investeringen in verband met realisatie uitwijkvoorziening	18.098
Lagere overige beheerkosten LV WOZ	13.389
Per saldo lagere overige personele kosten	13.852
Per saldo lagere overige kantoorkosten	11.030
Lagere accountantskosten	10.990
Lagere kosten inkoop toezicht	10.812
Lagere reis en verblijfkosten	10.200
Lagere kosten voorlichting en publiciteit	9.129
Lagere overige advieskosten	8.705
Lagere uitgaven WK & commissies	8.436
Niet begrote overige inkomsten	2.844
Hogere huisvestingskosten	-5.087
Per saldo hogere kosten voor licenties, hardware en kosten BIR-compliance	-11.414
Hogere kosten voor hosting externe omgeving	-12.300
Hogere administratiekosten in verband met het extern laten opstellen van de jaarrekening	-14.128
Hogere kosten opleidingen en conferenties	-17.264
Hogere salaris- en aanverwante kosten	-44.675
	107.397

Toelichtingen van de afwijkingen per begrotingsrubriek

Alleen afwijkingen ten opzichte van het niveau van begrotingsposten van meer dan € 2.000 of die om andere redenen vermeldenswaard zijn, worden toegelicht.

Lasten*I Waarderingskamer en commissies*

I	WK & commissies	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
I.1	Voorzitter	11.568	12.000	11.420	432	4%
I.2	Vacatiegelden	15.000	20.000	18.250	5.000	25%
I.3	Reis- en verblijfkosten	-54		800	54	
I.4	Vergaderkosten WK+comm	6.050	9.000	0	2.950	33%
I.5	Onvoorzien	0	0	0	0	
		32.564	41.000	30.470	8.436	21%

De kosten voor de Waarderingskamer & commissies laten per saldo een onderschrijving zien ten opzichte van de begroting.

Bij de post Vacatiegelden wordt in de begroting rekening gehouden met het feit dat sommige leden afzien van declaratie. Op basis van de huidige vergaderfrequentie zouden de vacatiegelden uitkomen op € 23.250. Daarnaast is voor € 1.750 rekening gehouden met declaraties over 2018 die nog niet zijn ontvangen, maar waarvoor wel recht op vergoeding bestaat. Tenslotte is nog een bedrag van € 1.000 te betalen over 2017.

De vergaderkosten bestaan uit de kosten van Ibabslicenties voor de digitale vergaderfaciliteiten.

II Personeelskosten

II	Personeelskosten	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
II.1	Salarissen c.a.	1.664.674	1.620.000	1.565.120	-44.674	-3%
II.2	Reis- en verblijfkosten	39.800	50.000	40.392	10.200	20%
II.3	Werving en selectie	0	0	203	0	
II.4	Ongevallenverzekering	1.193	2.000	1.193	807	40%
II.5	Bedrijfsgezondheidszorg	10.775	20.000	5.013	9.225	46%
II.6	Opleidingen en conferenties	72.264	55.000	59.938	-17.264	-31%
II.7	Personeel van derden	191.180	195.000	157.283	3.820	2%
		1.979.886	1.942.000	1.829.142	-37.886	-2%

De post Salarissen c.a. heeft betrekking op de salariskosten van de vaste medewerkers. In fte uitgedrukt is het personeelsbestand eind 2018 als volgt samengesteld:

Directie en management: 3,0 Fte,

Medewerkers: 16,2 Fte.

Daarnaast worden op permanente basis twee medewerkers van de Belastingdienst ingehuurd. De post Salarissen c.a. bevat de volgende onderdelen:

Specificatie Salarissen c.a.	2018	2017
Salarissen	1.295.398	1.222.093
Pensioenlasten	195.533	173.420
Sociale lasten	80.559	72.655
Vergoeding ziektekosten	62.289	55.801
Woon-werkverkeer	23.051	24.452
Overige personeelskosten	7.844	16.699
Totaal	1.664.675	1.565.120

In totaal is aan Salarissen c.a. meer uitgegeven dan begroot. Dit is een combinatie van periodieke (schaal-)verhogingen, een cao-verhoging op 1 januari 2018 van 1,3%, een in 2018 nieuw in dienst getreden medewerker en het effect van de verhoging op 1 juli 2017 van 2% cao-verhoging (in 2017 een halfjaar en in 2018 een geheel jaar).

In de begroting 2018 werd rekening gehouden met een CAO-verhoging van maximaal 1,3% met ingang van 1 januari 2018. Daarnaast werd in de begroting rekening gehouden met een daling van de werkgeverslasten van 27% in 2017 naar 23,4% in 2018.

De pensioenregeling is ondergebracht bij het ABP en is naar zijn aard een toegezegde bijdrageregeling. De Waarderingskamer heeft in het geval van een tekort bij het ABP geen verplichting tot het voldoen van een aanvullende bijdrage anders dan hogere toekomstige premies. Ten opzichte van 2017 zijn de pensioenlasten gestegen. Dit is naast de bovengenoemde ontwikkeling van de salarissen mede het gevolg van een verhoging van het werkgeverspercentage van 13,5% in 2017 naar 16,03% in 2018.

De stijging van de sociale lasten houdt, naast de stijging van de post salarissen, verband met de stijging van de werkgeversheffing voor de Zorgverzekeringswet naar 6,90% (was 6,65% in 2017).

De post reis- en verblijfskosten voor dienstreizen zijn ten opzichte van de begroting € 10.000 lager uitgevallen en ten opzichte van 2017 nagenoeg gelijk gebleven. De gerealiseerde kosten zijn in hoge mate afhankelijk van het aantal en de ligging van de gemeenten waar onderzoeken plaatsvinden.

De post Personeel van derden betreft de kosten voor de twee van de Belastingdienst ingehuurde medewerkers.

De post opleidingen en conferenties is met € 17.000 gestegen. Hiervoor zijn geen specifieke posten aan te wijzen. Over de volle breedte van het personeel van het secretariaat van de Waarderingskamer is meer aan opleidingen gedaan en zijn diverse conferenties bijgewoond, waarvan enkele in het buitenland.

Ter uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) vermelden wij de navolgende meldingsplichtige beloningen:

bedragen x € 1	drs. J.M.M. Polman	mr. C.H.M. van Altena	mr. C.H.M. van Altena (nabetaling 2016)	prof. mr. J.J.W. Besemer	mr. J. de Bleeck	J.H. de Reuver	drs. H.J.P.W. van Gerven	P.C. van Heerwaarden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging								
Totale bezoldiging	€ 11.697	€ 750		€ 1.750				€ 1.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 28.350	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017								
Functiegegevens	Voorzitter	lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging								
Totale bezoldiging	€ 11.420	€ 1.000	€ 250	€ 1.000				€ 1.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.150	€ 18.100		€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100

bedragen x € 1	drs. J.T. IJzerman	P.M. Landstra	mr. T.P.M. van der Lelij	mr. drs A.J.G. Poppelaars	G.H. Schippers	drs. P.J. Verheij RA	mr. R.R. Vonk
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging							
Totale bezoldiging				€ 1.000		€ 750	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900	€ 18.900
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017							
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1-6 / 31-12
Bezoldiging							
Totale bezoldiging				€ 750		€ 1.500	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100

Leidinggevende topfunctionarissen / dagelijkse leiding secretariaat					
De medewerkers van het secretariaat zijn in loondienst.					
	2018	2017			
Functiegegevens					
nr. J.G.E Gieskes	Secretaris	Secretaris	schaal 17 Provincie Zuid Holland		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0			
Dienstbetrekking	ja	ja			
Bezoldiging					
Loon	€ 128.322	€ 125.287			
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.349	€ 16.944			
Subtotaal	€ 146.671	€ 142.231			
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 189.000	€ 181.000			
-/- onverschuldigd en nog niet terug ontvangen bedrag	nvt	nvt			
Totale bezoldiging	€ 146.671	€ 142.231			
Reden w waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt			
Toelichting op de vordering w egens onverschuldigde betaling	nvt	nvt			
Geen van de medewerkers van het secretariaat van de Waarderingskamer ontvangt een beloning boven het in de WNT genoemde norminkomen.					

Naast de hiervoor vermelde vacatiegelden van de verantwoordelijke bestuurders ontvangen ook leden van commissies die daarvoor in aanmerking komen een vacatiegeld van € 250 per bijgewoonde vergadering. Dit bedrag is inclusief reiskosten.

III Huisvestingskosten

III	Huisvestingskosten	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
III.1	Huur- en servicekosten	306.977	300.000	283.097	-6.977	-2%
III.2	Meubilair/onderhoud inventaris	8.110	10.000	5.910	1.890	19%
		315.087	310.000	289.007	-5.087	-2%

De post Huur- en servicekosten bevat een nagekomen nota uit 2016 van € 7.800. Dat verklaart de overschrijding ten opzichte van de begroting.

IV ICT en beheer

IV	ICT en beheer	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
IV.1	Licenties	53.481	42.000	40.954	-11.481	-27%
IV.2	Hardware	3.988	5.000	8.888	1.012	20%
IV.3	Hosting en beheer externe omgevingen	92.300	80.000	111.383	-12.300	-15%
IV.4	Uitwijkvoorziening	13.769	60.000	0	46.231	77%
IV.5	Ontwikkeling en ondersteuning	96.452	125.000	63.653	28.548	23%
IV.6	Project BIR Compliance	944	0	2.444	-944	
		260.934	312.000	227.322	51.066	16%

In de uitgaven voor licenties zijn ook de kosten voor internettoegang en mobiele dataverbindingen opgenomen. De kosten voor licenties overstijgen het begrote bedrag. De redenen hiervoor liggen onder andere in de onverwacht nieuw benodigde licenties voor de Sophos firewall en extra licenties voor Join (het systeem voor de documentaire informatievoorziening) en andere standaardapplicaties voor nieuwe medewerkers. Daarnaast

moesten er extra licenties voor ACL en Arbitus analyser worden aangeschaft om de bestandsonderzoeken in de komende herwaarderingronde soepel te kunnen laten verlopen door middel van parallelle verwerking van de bestanden die wij van gemeenten ontvangen.

Voor de aangeschafte hardware als pc's en laptops geldt dat deze worden geactiveerd en derhalve in de afschrijvingslasten komen. De in de post Hardware opgenomen kosten betreffen met name klein materiaal.

De post Ontwikkeling en ondersteuning valt € 29.000 lager uit, omdat bij het opstellen van de begroting er in financiële zin rekening mee werd gehouden dat als gevolg van het implementeren van de uitwijkvoorziening en de overdracht van de website naar een nieuwe beheerder er ook een groot beroep op onze ondersteunende partijen voor onze interne IT-infrastructuur en voor ons interne toezichtstelsel zou moeten worden gedaan. Doordat de overgang van de website naar de nieuwe beheerder later heeft plaatsgevonden en ook de uitwijkvoorziening met vertraging wordt opgeleverd, is het beroep op de ondersteunende partijen in 2018 lager uitgevallen, dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Naar verwachting zal het resterende deel van de benodigde werkzaamheden in 2019 plaatsvinden.

De kosten voor Hosting en beheer externe omgevingen zijn circa € 12.000 hoger uitgekomen dan begroot. Dit heeft met name te maken met het doorontwikkelen van de website.

In 2018 is de uitwijkvoorziening voor onze ICT-omgeving inclusief telefonie gerealiseerd. De eenmalige kosten zijn ten laste van 2018 gebracht. Naast deze eenmalige kosten is met ingang van 2019 een maandelijks bedrag verschuldigd van ruim € 4.300.

De kosten voor ontwikkeling en ondersteuning zijn € 30.000 lager uitgevallen.

In december 2018 is een penetratietest uitgevoerd. Het rapport is begin 2019 ontvangen. Inmiddels is een aanvang gemaakt met de follow-up van de bevindingen en aanbevelingen.

V Kantoorkosten

V	Kantoorkosten	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
V.1	Kantoorartikelen	664	3.000	1.929	2.336	78%
V.2	Drukwerk/reprografie	19.741	19.000	18.667	-741	-4%
V.3	Literatuur en databanken	19.840	22.000	21.189	2.160	10%
V.4	Porti	7.961	9.000	7.937	1.039	12%
V.5	Telefoonkosten	6.532	10.000	8.481	3.468	35%
V.6	Administratie	27.129	13.000	14.775	-14.129	-109%
V.7	Accountantscontrole	39.010	50.000	18.155	10.990	22%
V.8	Voorlichting en publiciteit	871	10.000	2.274	9.129	91%
V.9	Representatie	5.555	5.000	8.531	-555	-11%
V.10	Externe vergaderlocaties	4.103	7.000	7.550	2.897	41%
V.11	Diversen	4.574	5.000	4.939	426	9%
		135.980	153.000	114.427	17.020	11%

De kosten voor kantoorartikelen, literatuur en databanken en telefoonkosten zijn lager uitgevallen. Hiervoor zijn geen specifieke verklaringen.

De administratiekosten zijn € 14.000 hoger dan begroot. Dit vloeit voort uit het extern laten opstellen van de jaarrekening, hetgeen voorheen intern werd gedaan. Daarnaast bevat deze post de kosten van de loonadministratie die bij de Provincie Zuid-Holland is ondergebracht.

De kosten van de accountantscontrole zijn met € 11.000 onderschreden. De verwachting is dat de kosten lager zullen uitvallen dan begroot.

De kosten voorlichting en publiciteit zijn € 9.000 lager uitgevallen dan begroot. De kosten 2018 bestaan uit het bewerken en naar het Engels vertalen van de vragenlijst vertrouwensonderzoek.

Voor wat betreft het huren van externe locaties voor vergaderingen streven wij ernaar dat zoveel als mogelijk te beperken. Waar mogelijk maken we gebruik van locaties die voor de overheid beschikbaar zijn.

VI Adviezen en contracten derden

VI	Adviezen en contracten derden	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
VI.1	Advieskosten	79.423	85.000	62.027	5.577	7%
VI.2	Coördinatie uitvoering WOZ	26.872	25.000	2.723	-1.872	-7%
VI.3	Inkoop toezicht	19.188	30.000	40.083	10.812	36%
VI.4	Bijdrage WOZ kwaliteitsmeting stelsel van Basisreg.	30.000	35.000	30.000	5.000	14%
VI.5	Project MijnOverheid	0	20.000	8.316	20.000	100%
		155.483	195.000	143.149	39.517	20%

Ten laste van het budget advieskosten zijn in 2018 de volgende onderzoeken uitgevoerd:

	2018 €
Aanbesteding beheer website	34.169
Monitoring online berichten WOZ	10.890
Werkzaamheden archiefbeheer	6.970
Eenmalige kosten van het invoeren van een nieuw salarissysteem	9.075
Onderzoek marktconforme waardering WOZ-waarde	18.320
	79.423

In 2018 is het beheer van de website aanbesteed. De gemaakte kosten zijn inclusief de kosten van externe begeleiding ten behoeve van de Europese aanbesteding.

De monitoring online berichten WOZ heeft betrekking op een opdracht om gedurende het eerste kalenderkwartaal de berichtgeving over de WOZ-beschikkingen op internet en op de openbare sociale media te volgen en de bevindingen te bespreken met het management van de Waarderingskamer.

In 2018 hebben wij opdracht gegeven voor een audit op ons archiefbeheer. Inmiddels wordt gewerkt aan de implementatie van de aanbevelingen.

In de tweede helft van 2018 zijn voorbereidingen getroffen voor het invoeren van een nieuw salarissysteem. Op 1 januari 2019 is het nieuwe salarissysteem in gebruik genomen. Het beheer en uitvoering is ondergebracht bij de Provincie Zuid-Holland. De overeenkomst en de Dienstverleningsovereenkomst worden in het eerste kwartaal van 2019 getekend.

Uit de post Coördinatie uitvoering Wet WOZ worden onder andere de bijdragen gedekt voor de ondersteuning van de ontwikkeling van het digitale berichtenverkeer rond de WOZ. Bovendien is in 2018 een bedrag van € 19.600 betaald voor de formulering van vakbekwaamheidseisen voor de medewerkers, die bij uitvoeringsorganisatie verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wet WOZ. Hiervoor is ook een examenprogramma opgezet. Met ingang van 2019 worden WOZ-examens nieuwe stijl afgenomen.

De kosten voor het project Inkoop toezicht zijn in 2018 € 11.000 lager uitgevallen dan begroot in verband met minder uitgevoerde veldwerkzaamheden.

De bijdrage aan de kwaliteitsmeting stelsel basisregistraties betreft een bijdrage voor een onderzoek door het CBS naar de kwaliteit van een aantal basisregistraties in hun onderlinge samenhang. In dit onderzoek wordt de kwaliteit van de WOZ in relatie tot de andere basisregistraties meegenomen en krijgt de Waarderingskamer voor het toezichtproces bruikbare gegevens terug.

De kosten van het onderzoek worden gedragen door registratiehouders. De Waarderingskamer is één van de zes registratiehouders, die deelnemen aan dit onderzoek. Voor 2018 bedragen de kosten € 30.000.

In 2018 zijn geen uitgaven gedaan in de sfeer van MijnOverheid. Het budget is bedoeld om functionele wijzigingen in de voorziening Inzage WOZ in MijnOverheid (in beheer bij BZK/Logius) door te kunnen voeren. Begin 2018 is de laatste hand gelegd aan het project waarmee Inzage WOZ door Logius is aangesloten op de LV WOZ. De kosten van dat project drukten echter geheel op 2017. In 2018 was een verbetering van de rapportagemogelijkheden en het bieden van toegang WOZ-gegevens aan mede-eigenaren beoogd. Beide voornemens konden om technische en organisatorische redenen in 2018 niet tot uitvoering worden gebracht. Zij zijn nu voor 2019 voorzien.

Het totaal van deze begrotingsrubriek Adviezen en contracten derden laat voor 2018 een onderschijding zien van € 40.000 ten opzichte van de begroting.

VII Afschrijvingen

VII	Afschrijvingen	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
VII.1	Afschrijving op materiële vaste activa	51.902	70.000	53.720	18.098	26%
		51.902	70.000	53.720	18.098	26%

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot omdat enkele in 2018 geplande investeringen niet zijn uitgevoerd. Het betreft: minder aangeschafte laptops, het nog niet vervangen van de inmiddels afgeschreven telefooncentrale € 15.000 / afschrijving € 3.750 per jaar, uitgesteld onderhouds- en schilderwerk € 20.000 / afschrijving € 2.800 per jaar. Daarnaast was voorzien in de aanschaf van een tweede centrale server € 25.000 / afschrijving € 6.250 per jaar, indien de beoogde doelen niet via computeruitwijk konden worden geregeld. Aan de

uitwijkvoorziening is in de loop van 2018 invulling gegeven, zodat deze begrote investering is komen te vervallen.

De investeringen in 2018 betreffen de vervanging van enkele PC's, de aanschaf van een tapedrive voor de back-up unit en de vervanging van de firewall (netwerkcomponent).

VIII Exploitatie en beheer LV WOZ

VIII	Exploitatie en beheer LV WOZ	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
VIII	Exploitatie en beheer door Kadaster	2.800.000	2.800.000	1.920.000	0	0%
VII.1	Herbouw Stuf-Woz	800.000	800.000	0	0	0%
VIII.4	Overige beheerkosten	16.611	30.000	10.254	13.389	45%
VIII.5	Onvoorzien	0	0	25.722	0	
		3.616.611	3.630.000	1.955.976	13.389	0%

De financiering van exploitatie en beheer van de LV WOZ loopt via de begroting en de rekening van de Waarderingskamer. De Waarderingskamer int op basis van de begroting de bijdragen voor de LV WOZ bij de afnemers en betaalt de kosten van het Kadaster, dat de LV WOZ operationeel beheert.

Voor wat betreft de exploitatie en het beheer door het Kadaster dient het Kadaster per kwartaal een voorschotnota in bij de Waarderingskamer ter grootte van een kwart van de begroting. Gelet op het feit dat met het Kadaster is overeengekomen is dat sprake is van een taakstellende begroting, volgt er geen eindafrekening.

Vanaf 2017 zijn de kosten de door het Kadaster gedeclareerde kosten voor exploitatie en beheer LV WOZ inclusief de kosten voor het loket voor de openbare WOZ-waarden (www.woz-waardeloket.nl). Hierbij is geen uitsplitsing meer mogelijk tussen de gerealiseerde kosten voor exploitatie en beheer LV WOZ door Kadaster (VIII.1) en Openbaar Loket (VIII.3).

Op basis van de gesloten Dienstniveau-overeenkomst LV WOZ zouden maximaal tot één jaar na het aansluiten van de laatste gemeente Stuf-WOZ bestanden worden geleverd vanuit de LV WOZ. Naar aanleiding van signalen van afnemers is met het Kadaster overeengekomen dat de Stuf-WOZ bestanden tot eind 2020 geleverd zullen worden.

De totale kosten bedragen € 800.000, verdeeld over de volgende drie componenten:

- € 400.000 Herbouw van de functionaliteit op basis nieuwe database
- € 100.000 Exploitatie nieuwe functionaliteit
- € 300.000 Exploitatie "oude LV WOZ" naast nieuw tot en met januari 2019

In juni 2018 is besloten dat de kosten voor rekening van de Waarderingskamer komen en dat deze geheel ten laste van 2018 worden gebracht. Het Kadaster garandeert de StUF-WOZ leveringen tot en met 2020 en zal in verband hiermee geen aanvullende bedragen in rekening brengen. Besloten is om bij het vaststellen van de jaarrekening de beide voor de LV WOZ beschikbare bestemmingsreserves (i.c. € 532.864 en € 27.672) hiervoor aan te wenden. Het ultimo 2018 resterende tekort is eveneens ten laste egaliseringsreserve te brengen en verwerkt in deze jaarrekening.

De post Overige beheerkosten heeft betrekking op de Digikoppeling voorziening bij de Waarderingskamer zelf om ten behoeve van het uitvoeren van aansluitcontroles en voor het toezicht op de Basisregistratie WOZ gegevens te kunnen ontlenen aan de Landelijke voorziening WOZ. De kosten zijn € 13.000 lager uitgevallen dan begroot.

IX Baten

Baten	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017	Vershil begroting - realisatie	% verschil
IX.1 Aandeel gemeenten kosten WK (50%)	1.454.000	1.454.000	1.532.000	0	0%
IX.2 Aandeel waterschappen kosten WK (25%)	727.000	727.000	766.000	0	0%
IX.3 Aandeel Belastingdienst kosten WK (25%)	727.000	727.000	766.000	0	0%
IX.4 Bijzondere baten	2.844	0	9.480	2.844	
IX.5 Rentebaten	0	0	0	0	
IX.6 Beheerbijdrage LV WOZ gemeenten (45%)	1.305.000	1.305.000	909.000	0	0%
IX.7 Beheerbijdrage LV WOZ waterschappen (15%)	435.000	435.000	303.000	0	0%
IX.8 Beheerbijdrage LV WOZ Belastingdienst (40%)	1.160.000	1.160.000	808.000	0	0%
Totaal baten	5.810.844	5.808.000	5.093.480	2.844	

De belangrijkste baten zijn de bijdragen van de afnemers in de begroting. Op basis van de onderscheiden regelingen voor de financiering van de kosten van de Waarderingskamer als orgaan enerzijds en voor de financiering van de LV WOZ anderzijds, gelden verschillende verdelingspercentages.

De Bijzondere baten betreffen de inzet voor het Project Samenwerking NCA Wit Rusland, die in samenwerking met Kadaster Internationaal is geleverd.

X Resultaat

Resultaat	Gerealiseerd 2018	Begroot 2018	Gerealiseerd 2017
Subtotaal baten WK	2.910.844	2.908.000	3.073.480
Subtotaal lasten WK	-2.931.836	-3.023.000	-2.687.237
Subsaldo baten-lasten WK	-20.992	-115.000	386.243
Subtotaal baten Beheer LV WOZ	2.900.000	2.900.000	2.020.000
Subtotaal lasten Beheer LV WOZ	-3.616.611	-3.630.000	-1.955.976
Subtotaal baten-lasten Beheer LV WOZ	-716.611	-730.000	64.024
Subsaldo baten - lasten	-737.603	-845.000	450.267

De lasten van de Waarderingskamer zijn ten opzichte van de begroting met name lager uitgevallen door lagere kosten van: ICT en beheer, kantoorkosten, adviezen en contracten derden en afschrijvingen. Hier tegenover staan hogere personeelskosten.

Bij het beheer van de LV WOZ is de onderschrijding van de begroting veroorzaakt doordat de overige beheerkosten lager zijn uitgevallen.

9. Overige gegevens

9.1 Afwikkeling resultaat 2017

De jaarrekening 2017 is op 1 maart 2018 door de Waarderingskamer vastgesteld. Deze jaarrekening is door EY voorzien van een goedkeurende controleverklaring met betrekking tot de getrouwheid en de rechtmatigheid. Op 29 maart 2018 ontvingen wij de formele goedkeuring van de Staatssecretaris van Financiën.

Over 2017 was sprake van een overschot op de exploitatie van € 450.267. Dit bedrag is vooral aangewend om de bestemmingsreserve voor de Doorontwikkeling LV WOZ te versterken. In verband daarmee heeft geen terugbetaling aan de afnemers plaatsgevonden.

9.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van De Waarderingskamer

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van De Waarderingskamer te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van De Waarderingskamer op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven de bepalingen van en krachtens de WNT;
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de Wet WOZ, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en de bepalingen van en krachtens de WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2018;
- ▶ de staat van baten en lasten over 2018;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, de Wet WOZ, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van De Waarderingskamer zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag: voorwoord, hoofdstuk 1 tot en met 7;
- ▶ de overige gegevens;
- ▶ bijlage 1 tot en met 4.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur van De Waarderingskamer is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de Wet WOZ, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur van De Waarderingskamer moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of De Waarderingskamer haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Wet WOZ, de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen en Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van De Waarderingskamer;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 7 maart 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.E. van Kimmenade RA MGA

Bijlagen

Bijlage 1: Samenstelling Waarderingskamer, commissies en secretariaat

Bijlage 2: Raming belastingopbrengst op basis van WOZ-waarde

Bijlage 3: Toerekening kosten Waarderingskamer

Bijlage 4: Beoordeling realisatie Werkplan 2018

Bijlage 1: Samenstelling Waarderingskamer, commissies en secretariaat

In de onderstaande overzichten wordt de samenstelling weergegeven van de Waarderingskamer, haar commissies en haar secretariaat, zoals deze bestond op 31 december 2018.

Waarderingskamer	
mr. C.H.M. van Altena	Onafhankelijk
prof. mr. J.W.J. Besemer	Onafhankelijk
mr. J. de Blieck	Belastingdienst
drs. H.J.P.W. van Gerven	Belastingdienst
mr. J.G.E. Gieskes	Secretaris
P.C. van Heerwaarden	Gemeenten
drs. J.T. IJzerman MBA	Adviserend lid namens Financiën
mr. P.M. Landstra	Waterschappen
mr. T.P.M. van der Lelij	Adviserend lid namens BZK
drs. J.M.M. Polman	Voorzitter
mr. drs. A.J.G. Poppelaars	Waterschappen
J.H. de Reuver	Adviserend lid namens IPO
G.H. Schippers	Gemeenten
drs. P.J. Verheij RA	Gemeenten
mr. R.R. Vonk	Gemeenten

Commissie financiën, personeel en organisatie

mr. J. de Blieck	Belastingdienst
mr. P.M. Landstra	Waterschappen
drs. J.M.M. Polman	Voorzitter
drs. P.J. Verheij RA	Gemeenten

Geschillencommissie

mr. C.H.M. van Altena	Onafhankelijk
prof. mr. J.W.J. Besemer	Onafhankelijk
drs. J.M.M. Polman	Voorzitter

Commissie benchmarking

D. de Boer	Gemeenten
M.J. Groeneveld	Gemeenten
H.M. Peters	Belastingdienst
M.M. Pieron	Waterschappen

Commissie benchmarking

vacature	Gemeenten
----------	-----------

Commissie gegevensuitwisseling

drs. L. Broekhuis	Belastingdienst
-------------------	-----------------

mr.ing. J. Eshuis	Gemeenten
-------------------	-----------

drs. M. Krug	Waterschappen
--------------	---------------

P. Martin Carcia	Waterschappen
------------------	---------------

J.C. Tahapary	Gemeenten
---------------	-----------

J. de Zwaan-van der Kruk	Gemeenten
--------------------------	-----------

Commissie regelgeving en controle

A.J.A.T. Beukers	Gemeenten
------------------	-----------

H. Binnendijk	Gemeenten
---------------	-----------

C.J.P.G. van Hout	Belastingdienst
-------------------	-----------------

mr. P.A.J. Koemans MBA	Waterschappen
------------------------	---------------

mr. R. de Korte	Gemeenten
-----------------	-----------

E.J. Monsma MSc	Waterschappen
-----------------	---------------

P.J. van Nispen	Deskundigen
-----------------	-------------

H. Olsman	Gemeenten
-----------	-----------

mr. E.M. van der Wiel	Deskundigen
-----------------------	-------------

Commissie klankbord

mr. drs. J.G. Bakker MPM	Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen
--------------------------	---

drs. F.J.W. van Blokland	Vereniging van Institutionele Beleggers in Vastgoed Nederland IVBN
--------------------------	--

M.M.W. de Boer	Nederlandse Vereniging van Makelaars
----------------	--------------------------------------

mr. S. Bosma	Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
--------------	---

D. Brouwer	Rijksvastgoedbedrijf
------------	----------------------

L. Endedijk	Federatie Instandhouding Monumenten
-------------	-------------------------------------

mr. J.G.E. Gieskes	Waarderingskamer
--------------------	------------------

mr. ing. S.F. Griessen	Federatie Particulier Grondbezit
------------------------	----------------------------------

mr. B.L. de Jonge	Aedes
-------------------	-------

mr. J. Kamp	VNO-NCW/MKB-Nederland
-------------	-----------------------

ing. N.R.P.J. Koning MRE	Vastgoed Belang
--------------------------	-----------------

M. Ligtlee	Vereniging Eigen Huis
------------	-----------------------

mr. R.J.L. Limpens	VastgoedPro
--------------------	-------------

ir. J.M. van der Molen RT	Staatsbosbeheer
---------------------------	-----------------

Commissie klankbord

B. van Perlo	Woonbond
J.O. van der Ploeg RAE	VBO Makelaar
mr. J.J. Storm	Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
mr. N. Tijssen	Nederlandse Vereniging van Banken
W.H. Vosselman	Centraal Bureau voor de Statistiek
L. de Wolf	Stichting bedrijvenplatform Geo-informatie
mr. S.F. Wolff	Ministerie van BZK
vacature	Verbond van Verzekeraars

Samenstelling secretariaat*Managementteam*

mr. J.G.E. Gieskes
ir. R.M. Kathmann
ir. C. Remmers

Medewerkers

G.J. van Andel	
B.P.P. Bervoets MSc BBA RT	
M.W.L. Droogh	
P. van Erk MSc	
A.M. Groenendijk	
mr. D.R.F. Haak	
L.D. Hermans	
I. Jansen-Elsinga	
ir. M. Kuijper RO EMIA	
I. Lechner RDMW/RT	
N.G. van Malkenhorst BSc	
mr. Y.C.E. Man	
L. Meijer	
T.N. Oort-Brandt	
ing. K.B. Rampersad	
drs. G.A.P. Rietbergen	
L. Ruijsch	
J. Smit	
E.M. van Tricht	
H. Vos	In dienst per 1 juni 2018
mr. M. Witkam	

Bijlage 2: Raming belastingopbrengst op basis van WOZ-waarde

Tabel 10: WOZ belastingopbrengsten per jaar (in mln Euro en in ronde bedragen)

	2014	2015	2016	2017	2018
OZB ¹	€ 3500	€ 3600	€ 3700	€ 3800	€ 3950
Watersysteemheffing gebouwd ²	€ 600	€ 650	€ 660	€ 675	€ 725
Eigenwoningforfait	€ 2946	€ 3069	€ 3124	€ 3280	€ 3283
Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	- € 513	- € 556	- € 585	- € 631	- € 649
Saldo	€ 2433	€ 2513	€ 2539	€ 2649	€ 2634
IB eigenwoningforfait ³	€ 2450	€ 2500	€ 2550	€ 2650	€ 2650
Box 3 vermogensrendements- heffing ⁴	€ 1000	€ 1000	€ 1000	€ 1000	€ 1000
Erfbelasting eigen woning ⁵	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650	€ 650
Verhuurderheffing ⁶	€ 1100	€ 1400	€ 1600	€ 1700	€ 1700
Totaal	€ 9300	€ 9800	€ 10.160	€ 10.475	€ 10.675

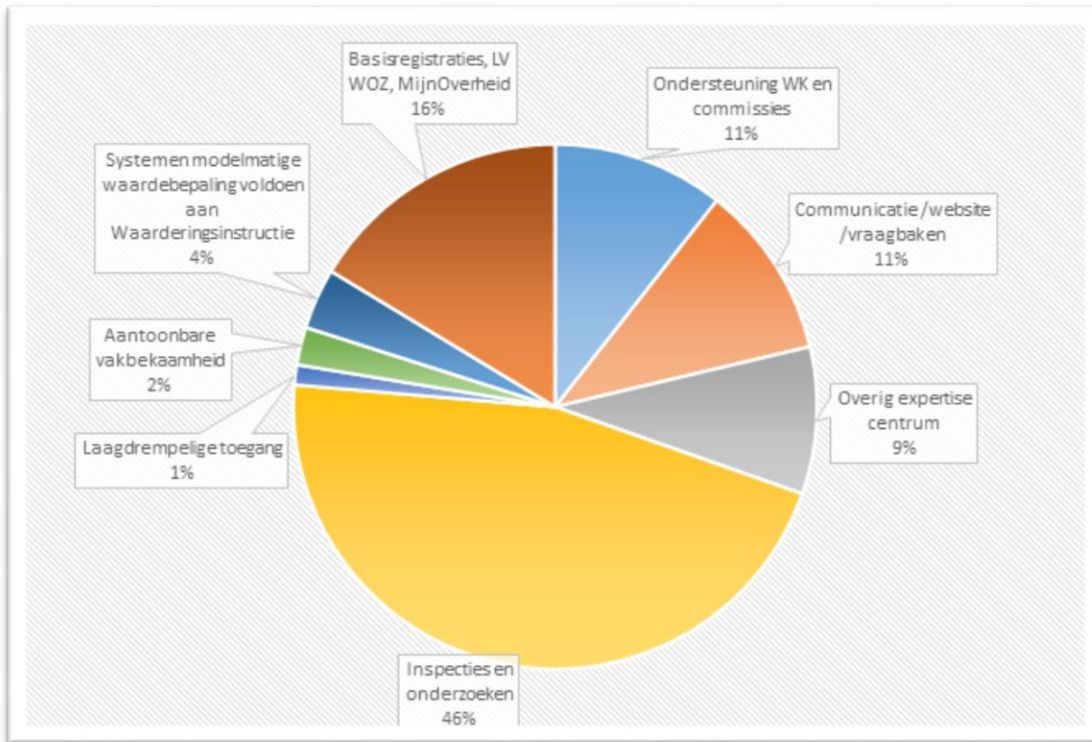
Bronnen:

- ¹ CBS tabel: "Kerncijfers gemeentebegrotingen, heffingen naar regio en grootteklasse"
- ² CBS tabel: "Opbrengsten waterschapshellingen; begrotingen en realisatie"
- ³ Op basis van gegevens in de Rijksbegroting 2018
- ⁴ Een inschatting op basis van de totale opbrengst van de vermogensrendementsheffing
- ⁵ Een inschatting op basis van de totale opbrengst van de Erfbelasting
- ⁶ CBS tabel: "Overheid; ontvangen belastingen"

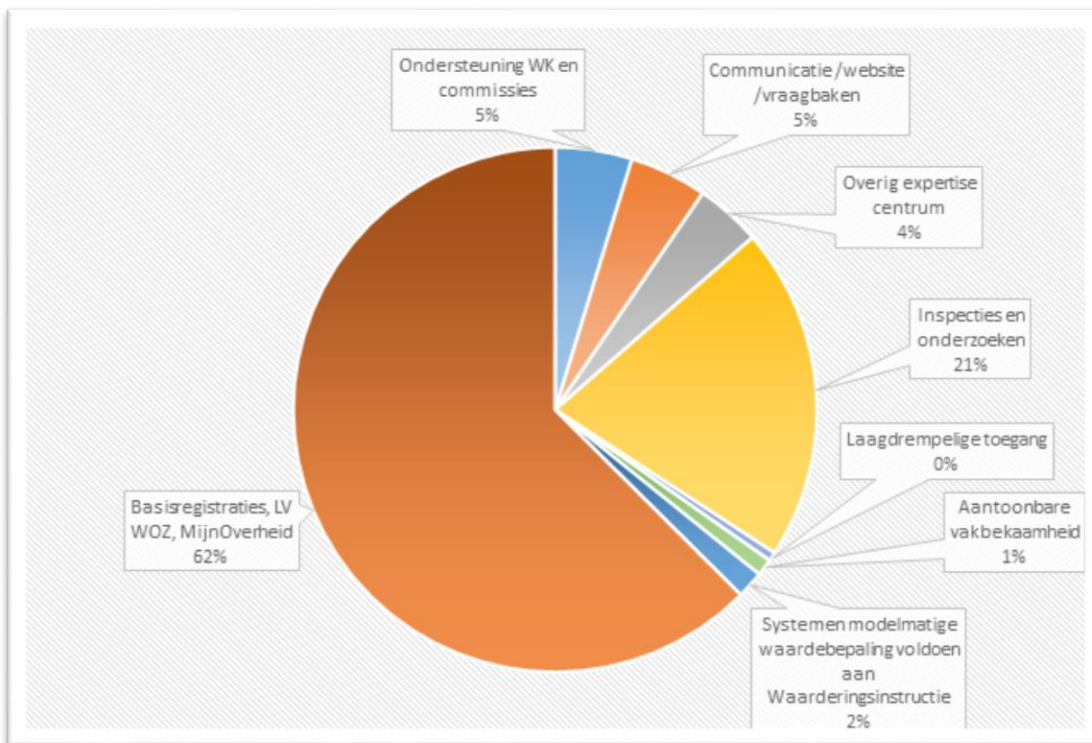
Bij de tabel merken wij op dat:

- we in deze berekening de volgende zaken buiten beschouwing hebben gelaten:
 - het effect van de Wet werken aan winst (geen netto belastingopbrengst);
 - de rioolheffing waarbij de WOZ-waarde als grondslag wordt genomen (dit is niet in alle gemeenten het geval);
 - de belasting op leidingwater en de regulerende energiebelasting;
 - de watersysteemheffing ongebouwd;
- het IB eigenwoningforfait is gecorrigeerd voor de situaties waarbij sprake is van geen, of een geringe eigenwoningschuld (Wet Hillen). De tabel geeft tevens inzicht in de omvang van deze correctie.

Bijlage 3: Toerekening kosten Waarderingskamer

Figuur 2: Integrale kosten van producten of doelen inclusief overhead en exclusief beheer LV WOZ

Figuur 3: Integrale kosten van producten of doelen inclusief overhead en inclusief beheer LV WOZ

Bijlage 4: Beoordeling realisatie Werkplan 2018

Activiteiten op basis van onze toezichtstrategie

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
1.	Wij willen het vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ verhogen door er op toe te zien dat er in 2020 sprake is van een adequaat WOZ-proces waarin de kwaliteit, de continuïteit en de efficiency voortdurend worden aangepast aan de maatschappelijke verwachtingen. Wij streven er naar dat in 2020 ten minste 95% van de gemeenten voldoende presteert en dat bij niet meer dan 10% van de gemeenten ons algemene oordeel naar beneden moet worden bijgesteld.	1.1	Wij zetten onze toezichtinstrumenten bij alle gemeenten risicogericht in. Dat betekent dat gemeenten met het algemene oordeel "kan worden verbeterd" ten minste vier keer per jaar worden bezocht. Gemeenten met het algemene oordeel "goed, meerdere jaren" worden met een frequentie van ten minste een keer per twee jaar bezocht.	1.1.1	Wij voeren 90 inspecties ter plaatse uit (dit betreft het aantal organisaties dat door ons wordt bezocht).	H		
				1.1.2	Wij voeren twaalf onderzoeken interne beheersing uit.	H		We hebben besloten om meer van deze onderzoeken uit te voeren.
				1.1.3	Wij beoordelen bij 380 gemeenten of we kunnen instemmen met het nemen van beschikkingen.	H		
				1.1.4	Wij voeren 100 onderzoeken kwaliteit taxaties voorafgaand aan verzenden beschikkingen uit. Bij 30% van deze onderzoeken richten wij ons alleen op de niet-woningen.	H		
				1.1.5	Wij voeren 20 onderzoeken kwaliteit taxaties uit nadat de beschikkingen zijn verstuurd.	H		Er is meer inzet vereist bij OIB (1.1.2). Daardoor wordt dit aantal mogelijk niet gehaald.

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
Het halen van deze percentages ligt niet volledig in de macht van de Waarderingskamer.				1.1.6	Wij voeren tien onderzoeken bestandsoptimalisatie uit.	H		Daar waar nodig is dit instrument ingezet. (Het aantal is iets lager dan tien.)
				1.1.7	Wij voeren een thematisch onderzoek uit naar het taxatieniveau van woningen met name gericht op de verhoudingen tussen verkochte en niet-verkochte woningen	H		Bestandsanalyse kan binnenkort starten, vertraging veroorzaakt door diverse moeilijkheden bij samenstellen bestand.
				1.1.8	We arrangeren vijftien bestuurlijke gesprekken.	H		
				1.1.9	Wij voeren twintig veldcontroles uit.	H		
				1.1.10	Wij stellen een toezichtplan per gemeente op voor de periode juli 2018 t/m juni 2019 en communiceren dit uiterlijk op 1 juni 2018 met alle gemeenten.	H		
				1.2	Wij zetten ons in om de kwaliteit van de WOZ-taxaties van niet-woningen te verbeteren. In 2018 leggen wij daarbij de nadruk op de taxaties van incurante en agrarische objecten. Voor courante	1.2.1	Wij volgen van de ontwikkeling van de landelijke taxatiewijzers voor incurante objecten door vanuit onze onafhankelijke positie deel te nemen aan circa 25 bijeenkomsten.	G

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
			objecten willen wij ons een beeld vormen van de inhoud van vaststellingsovereenkomsten die worden gesloten.	1.2.2	In de tweede helft van 2018 voeren wij een onderzoek kwaliteit taxaties uit bij alle gemeenten die geen of zeer weinig gebruik maken van TIOX. Dit is onderdeel van het toezichtplan 2018/2019.	G		
				1.2.3	Wij gaan actief op zoek naar gemeenten die de incurante objecten met onvoldoende zorgvuldigheid taxeren. Indien nodig maken wij hierover bindende afspraken met gemeenten.	G		Het actief op zoek gaan naar gemeenten heeft niet onze hoogste prioriteit gehad.
				1.2.4	Wij zijn nauw betrokken bij het vertalen van de nieuwe uitgangspunten voor de methodiek van het bepalen van de gecorrigeerde vervangingswaarde (restwaarde en levensduur) in de nieuwe taxatiewijzers. Waar mogelijk zullen wij hierover externe presentaties verzorgen.	G		

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				1.2.5	Wij doen onderzoek naar het vertrouwen van agrariërs in de WOZ-uitvoering.	G		De aanpak is bijgesteld. We hebben een vragenlijst ontwikkeld.
				1.2.6	Wij doen onderzoek naar de juistheid van de geregistreerde objectkenmerken bij agrarische objecten. Dit valt samen met 1.1.4	G		
		1.3	Wij introduceren de zelfevaluatie als vervanging van de reguliere voortgangsinventarisatie.	1.3.1	Wij vragen gemeente twee keer naar de resultaten van hun zelfevaluaties en geven gemeenten daarop een terugkoppeling.	H		
				1.3.2	Wij betrekken de resultaten van de zelfevaluaties systematisch in onze andere toezichtactiviteiten. Daarmee willen we de interne beheersing van het WOZ-proces stimuleren.	H		
				1.3.3	Bij 50 gemeenten gaan wij de resultaten van de twee zelfevaluaties gedurende een dagdeel bespreken om ons een beeld te vormen van de betrouwbaarheid waarmee de zelfevaluatie is gedaan.	H		We hebben "wereldcafé's" ontwikkeld. Hier hebben ruim 50 gemeenten aan deelgenomen.

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				1.3.4	Wij beoordelen de behoefte bij uitvoeringsorganisaties aan nadere ondersteuning bij het hanteren van interne beheersingsmaatregelen en zelfevaluaties bij de WOZ-uitvoering.	G		Dit onderwerp is tijdens de "wereldcafé's" aan de orde geweest.
		1.4	Wij stimuleren dat gemeenten zichtbaar aandacht besteden aan de efficiency van het WOZ-proces.	1.4.1	Wij voeren een benchmarkonderzoek uit waarin de kwaliteit en de kosten van de WOZ uitvoering door gemeenten centraal staat.	G		
				1.4.2	Wij faciliteren tien bijeenkomsten voor gemeenten waarbij het onderling beoordelen van de opgeven kengetallen en het leren van de resultaten van het benchmarkonderzoek centraal staan.	G		
				1.4.3	Wij werken aan de verdere ontwikkeling van een verantwoordingsdocument. Daarbij zoeken we zoveel mogelijk aansluiting bij de taxatie-technische beroepsgroep.	G		Dit kan alleen worden ontwikkeld in samenwerking met gemeenten. Het blijft lastig om hier draagvlak voor te krijgen.

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				1.4.4	Wij werken mee aan diverse benchmarkonderzoeken van andere partijen (waarstaatjegemeente.nl en LVLB).	L		Zowel de LVLB als de VNG besteden weinig aandacht meer aan benchmarking.
		1.5	Wij willen ons een beeld vormen van de maatschappelijke verwachtingen met betrekking tot de WOZ-uitvoering.	1.5.1	Zie 1.2.5	G		
		1.6	Wij willen inzicht in de risico- en succesfactoren die een relatie hebben met de kwaliteit van de WOZ-uitvoering.	1.6.1	Wij voeren een analyse op gemeenteniveau uit om inzicht te krijgen in de factoren die van invloed zijn op de kwaliteit van de WOZ-uitvoering bij gemeenten en we schrijven hierover een notitie.	G		De activiteit loopt. Is meer een visuele presentatie dan een analyse.
2.	Wij willen het vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ verhogen door te stimuleren dat er in 2020 bij alle gemeenten sprake is van een WOZ-proces waarbij belanghebbenden op laagdrempelige wijze	2.1	Wij stimuleren dat meer gemeenten gebruik maken van de beschikbare mogelijkheden voor een interactieve werkwijze. Wij stimuleren dat nieuwe mogelijkheden worden verkend en wij proberen te voorkomen dat WOZ-uitvoerders afhaken. Wij publiceren best practices.	2.1.1	Wij nemen deel aan overleggen over dit onderwerp (o.a. regiegroep Doorbraak in dienstverlening, e-woz.nl).	L		
				2.1.2	Wij verzorgen ten minste twee publicaties met innovatieve werkwijzen (best practices) van gemeenten met betrekking tot dit onderwerp.	L		

Doelstelling 2020	Doelstelling 2018	Activiteiten 2018	Pr.	Realisatie	Toelichting	
signalen aan gemeenten kunnen afgeven over de juistheid van de taxaties en over de juistheid van alle gegevens die daaraan ten grondslag liggen.	2.2	2.2.1	Wij gaan het gesprek aan met de belanghebbenden (ministeries, gemeenten, etc.) over dit onderwerp.	G		
		2.2.2	Wij verzorgen presentaties waarbij we duidelijk maken op welke wijze de WOZ kan worden ingepast in het Omgevingsloket.	G		
	2.3	2.3.1	Wij nemen deel aan het afstemmingsoverleg met het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en begeleiding van de realisatie van de voorzieningen door EZ en de dienstverlenende partijen.	L		
		2.3.2	Wij stimuleren het gebruik van de Berichtenbox van MijnOverheid.nl voor aanslagen.	L		
		2.3.3	Wij monitoren het gebruik van de WOZ-pagina van MijnOverheid.nl door belanghebbenden.	L		We wilden het gebruik stimuleren door ook voor mede-eigenaren WOZ-gegevens toegankelijk te maken.

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
3.	Wij willen het vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ verhogen door er op toe te zien dat de Basisregistratie WOZ ingebed raakt in het stelsel van basisregistraties en dat de juistheid, volledigheid en de tijdigheid van de koppelingen met alle "verbonden" basisregistraties is geborgd.	3.1	Wij willen bereiken dat alle gemeenten op de LV WOZ zijn aangesloten.	3.1.1	Wij beoordelen de aansluittoets en de aansluiting van de laatste circa 44 gemeenten voor hun aansluiting op de LV WOZ.	H		
		3.2	Wij willen dat keten via de LV WOZ voor het informeren van afnemers volledig en kwalitatief goed verloopt.	3.2.1	Wij zijn actief betrokken bij het overdragen van onze kennis aan het Kadaster over het inregelen en bewaken van de processen bij de LV WOZ.	G		De kennis over de WOZ bij het Kadaster zit voornamelijk bij tijdelijke krachten. Dit is een risico.
		3.3	Wij zijn verantwoordelijk voor het functioneel beheer van de LV WOZ.	3.3.1	We voeren het functioneel beheer van de LV WOZ uit.	G		
				3.3.2	Wij ondersteunen de functionele wijziging van de LV WOZ op het terrein van het introduceren van een nieuw koppelvlak en de nieuwe functionaliteit van de gemeentelijke herindeling.	G		
3.4	Wij zijn verantwoordelijk voor het functioneel beheer van het WOZ-waardeloket.	3.4.1	Wij voeren het functioneel beheer van het WOZ-waardeloket uit.	G				

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
		3.5	Wij willen bereiken dat de koppeling tussen de Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de WOZ bij alle gemeenten juist en volledig is.	3.5.1	Wij voeren vijf diepgaande bestandgeoriënteerde onderzoeken uit waarbij de BAG-WOZ koppeling centraal staat.	H		We hebben geconcludeerd dat een landelijke aanpak effectiever is. We hebben ingezet op de ontwikkeling daarvan.
				3.5.2	Wij voeren een landelijk dekkend volledigheidsonderzoek uit waarbij met gebruikmaking van de LV BAG en de LV WOZ wordt onderzocht of alle BAG-objecten juist aan een WOZ-object zijn gekoppeld.	H		Het landelijke onderzoek is complexer dan gepland.
				3.5.3	Wij stimuleren dat gemeenten uiterlijk in 2022 op basis van BAG-gebruiksoppervlakte taxeren. Deze activiteit wordt uitgevoerd in combinatie met de activiteiten genoemd in 1.1.1 en 1.1.2 en 3.5.4 en h.1.	H		

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				3.5.4	Wij werken samen met het Ministerie van I&M (nu BZK) en de VNG om verdergaande samenhang/integratie tussen de geo-gerelateerde basisregistraties en het toezicht daarop te realiseren.	G		
				3.5.5	We verzorgen een presentatie bij 21 BAG-intervisiebijeenkomsten.	G		
		3.6	Wij willen bereiken dat de koppeling tussen de Basisregistratie Kadaster (BRK) en de WOZ bij alle gemeenten juist en volledig is.	3.6.1	Wij voeren tien diepgaande bestandgeoriënteerde onderzoeken uit waarbij de BRK-WOZ koppeling centraal staat.	G		Er zijn enkele onderzoeken uitgevoerd, we hebben meer geïnvesteerd in een landelijke aanpak met behulp van GIS.
				3.6.2	Wij verkennen de mogelijkheden om de Basisregistratie Kadaster direct te gebruiken voor ons toezicht.	G		
		3.7	Wij leveren een bijdrage aan de borging van de kwaliteit en de samenhang van het stelsel van basisregistraties.	3.7.1	Wij leveren een inhoudelijke bijdrage aan de kwaliteitsmeting van het stelsel door het CBS door deel te nemen aan de begeleidingsgroep	G		

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				3.7.2	Wij betrekken de resultaten van de kwaliteitsmeting van het CBS in ons toezicht.	G		We vragen hier in generieke zin bij gemeenten aandacht voor. Bij enkele gemeenten hebben wij de individuele resultaten gemeld.
				3.7.3	Wij draaien mee in divers gremia omtrent het stelsel van basisregistraties (overleg beheerders van basisregistraties, BAG BAO, stelselvoorzieningen, etc.).	G		
		3.8	Wij willen bereiken dat de structuur van het stelsel van basisregistraties volledig is ingebed in de informatiehuishouding van gemeenten rondom het WOZ-domein.	3.8.1	Wij dragen actief bij aan de optimalisatie van informatiemodel en berichtenstandaarden die uiteindelijk door KING beschikbaar worden gesteld.	G		In het kader van het streefbeeld wordt op het terrein van het informatiemodel goed samengewerkt. De samenwerking op het terrein van berichtenstandaarden verloopt moeizaam.
		3.9	Wij willen dat alle openbare gegevens uit basisregistraties samenhangend worden gepresenteerd.	3.9.1	Wij doen een bestuurlijke verkenning naar de mogelijkheid om kadastrale gegevens (inclusief transactieprijs) te presenteren in het WOZ-waardeloket.	L		Heeft niet tot het gewenste resultaat geleid. Dit vergt een lange adem.

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
4.	Wij willen het vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ verhogen door te stimuleren dat in 2020 van alle medewerkers die gemeenten een directe bijdrage leveren aan de uitvoering van de Wet WOZ hun deskundigheid, toegespitst op hun onderdeel in het werkproces, kan worden aangetoond.	4.1	Wij stimuleren gemeenten, belangenbehartigers van gemeenten en opleiders om een landelijke methodiek te ontwikkelen waarmee de vakbekwaamheid en permanente educatie van WOZ-medewerkers inzichtelijk kan worden gemaakt.	4.1.1	Wij voeren een herhalingsonderzoek (1-meting) uit naar de mate waarin de vakbekwaamheid van WOZ-medewerkers nu kan worden aangetoond.	G		We hebben in plaats hiervan hogere prioriteit gegeven aan de introductie van het nieuwe examen. Daarna is de 1-meting pas betekenisvol.
				4.1.2	IAAO heeft een opleidingsprogramma en op basis hiervan worden erkende titels toegekend. Wij onderzoeken in hoeverre deze titels van de IAAO toepasbaar zijn op de Nederlandse situatie en gaan (indien gewenst) het gesprek aan met de IAAO om Nederlandse opleidingen te erkennen.	L		
				4.1.3	Wij stimuleren de ontwikkeling van een opvolger voor het huidige WOZ-examen dat beter aansluit op de rollen van de Waarderingsinstructie	G		
		4.2	Wij willen stimuleren dat er voor de WOZ-uitvoering voldoende opleidingen worden aangeboden.	4.2.1	Wij ondersteunen de Hanzehogeschool Groningen bij het uitvoeren van een minor "lokale overheid".	L		

Doelstelling 2020		Doelstelling 2018		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
				4.2.2	Wij verzorgen een rondetafelbijeenkomst voor opleiders die actief zijn op het terrein van de WOZ.	L		
5.	Wij willen het vertrouwen in de uitvoering van de Wet WOZ verhogen door te bewerkstelligen dat in 2020 van alle systemen die bij de WOZ-uitvoering worden gebruikt voor de modelmatige waardebeoordeling voldoen aan de eisen die wij in de Waarderingsinstructie hebben geformuleerd.	5.1	We willen het bewustzijn van gemeenten van de IT-risico's die ze lopen bij de WOZ-uitvoering, vergroten.	5.1.1	We zullen op basis van de resultaten van de zelfevaluatie met tien gemeenten in gesprek gaan over dit onderwerp. Dit is onderdeel van 1.3.3.	G		Dit onderwerp is tijdens de "wereldcafé's" aan de orde geweest.
				5.1.2	We willen monitoren of bij gemeenten ook voor het WOZ-domein voldaan wordt aan de uitgangspunten van de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten realiseren.	L		De Waarderingskamer heeft besloten dat informatieveiligheid bij uitvoeringsorganisaties niet onder het toezicht van de Waarderingskamer valt.

Activiteiten in onze rol als expertisecentrum

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
a.	Contacten met belanghebbenden	a.1	Wij beantwoorden inhoudelijke vragen over de WOZ-uitvoering van belanghebbenden (inwoners en bedrijven die een direct belang hebben bij de WOZ-taxatie).	G	■	
		a.2	Wij behandelen de WOB-verzoeken die we met enige regelmaat ontvangen.	G	■	
b.	Contacten met gemeenten en afnemers	b.1	Wij beantwoorden inhoudelijke vragen over de WOZ-uitvoering van medewerkers van gemeenten.	G	■	
		b.2	Wij onderhouden contacten met afnemers van WOZ-gegevens.	G	■	
		b.3	Wij beantwoorden vragen van afnemers over de kwaliteit van de geleverde WOZ-gegevens en over de WOZ-uitvoering in het algemeen.	G	■	
		b4.	Desgevraagd verzorgen wij presentaties over de WOZ-uitvoering. Er mag geen sprake zijn van concurrentieverstoring of van bevoordeling van specifieke partijen. De ervaring leert dat wij circa 20 presentaties per jaar verzorgen.	G	■	
		b5.	We zijn aanwezig bij circa 20 regionale belastingoverleggen. Dit is op verzoek van gemeenten en/of samenwerkingsverbanden.	G	■	
c.	Internationale contacten	c.1	Wij ontvangen desgevraagd circa 5 keer per jaar delegaties uit het buitenland.	G	■	

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
		c.2	Wij nemen desgevraagd deel aan activiteiten waarmee we de ontwikkeling van invoering van onroerend goed belasting wereldwijd kunnen bevorderen.	G		We hebben in 2018 veel tijd en energie gestoken in de regels voor modelmatige waardebeoordeling ten behoeve van de hypothekenrichtlijn.
		c.3	Wij nemen deel aan internationale activiteiten om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen op ons vakgebied.	H		
		c.4	Wij leveren een bijdrage aan de harmonisatie van de massale waardebeoordelingssystemen in Europa.	G		
		c.5	Wij leveren een bijdrage aan de harmonisatie van internationale standaarden die betrekking hebben op ons vakgebied.	G		
d.		d.1	Wij zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van wet- en regelgeving rondom de WOZ-uitvoering.	G		
		d.2	Wij nemen deel aan het Bestuurlijk overleg WOZ waarin de staatssecretaris van Financiën, de VNG en het ministerie van BZK afspraken maken over de uitvoering van de Wet WOZ.	G		
e.	Wet- en regelgeving	e.1	Wij stimuleren de mogelijkheden die er zijn om de WOZ-bezwaarprocedures te versnellen, waarbij de kwaliteit van de bezwarenafhandeling is geborgd. Dit doen wij bijvoorbeeld door gericht langs te gaan bij gemeenten waar er sprake is van een achterstand en/of door het verzorgen van een landelijke publicatie.	G		Op dit terrein willen we meer best practices uitdragen.

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
f.	Jurisprudentie	f.1	Wij volgen de jurisprudentie die verschijnt en betrekking heeft op de WOZ-uitvoering. We maken hiervan een overzicht voor intern gebruik.	G		
g.	Gemeentelijk belastinggebied	g.1	Wij zullen de gevolgen inschatten die veranderingen van het gemeentelijke belastinggebied hebben voor WOZ-uitvoering. Waar nodig zullen wij daarover gevraagd en ongevraagd advies geven.	G		
h.	Het verstrekken van publieke informatie over actuele ontwikkelingen op het terrein van de Wet WOZ	h.1	Wij verzorgen vier keer per jaar een WOZ-journaal en sturen dat per e-mail naar iedereen die zich daarvoor heeft aangemeld.	G		
		h.2	Wij verzorgen het beheer van onze website www.waarderingskamer.nl .	G		
i.	Actueel houden publicaties	i.1	Wij actualiseren een aantal van onze publicaties (vraagbaken, Waarderingsinstructie, beoordelingsprotocollen, handreikingen).	G		De herziening van de vraagbaak vergt meer tijd dan verwacht.
j.	Toezicht	j.1	Wij willen leren van de ervaringen van andere toezichthouders en willen onze ervaringen daarbij inbrengen.	G		

Activiteiten in het kader van onze bedrijfsvoering

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
i.	IT-omgeving Waarderingskamer	i.1	Wij ronden in 2018 de implementatie van de Baseline Informatieveiligheid Rijksdienst af.	G		
		i.2	Wij willen een toereikende computer uitwijksituatie realiseren om in geval van calamiteiten de bedrijfsvoering zo snel mogelijk te kunnen continueren.	H		De doorlooptijd van dit project is langer dan gepland.
		i.3	Wij beheren de ICT voorzieningen van de Waarderingskamer.	G		
		i.4	Wij laten penetratietesten uitvoeren op onze IT omgeving om de veiligheid ervan te kunnen vaststellen.	G		
		i.5	Wij voeren GOVROAM in als faciliteit voor medewerkers op locatie en voor bezoekers bij de Waarderingskamer.	L		
ii.	Kantooromgeving	ii.1	Wij willen in 2018 de vervanging van onze telefooncentrale realiseren.	H		Het definitieve besluit is inmiddels genomen, maar de daadwerkelijke realisatie moet nog plaatsvinden.
		ii.2	Wij voeren het archiefbeheer uit.	G		
		ii.3	Wij laten een externe audit uitvoeren op de kwaliteit van ons archiefbeheer, daarbij zijn de normen van de Archiefinspectie leidend.	G		
		ii.4	Wij willen realiseren dat de digitale vervanging van permanent te bewaren archiefbescheiden wordt geregeld.	G		Alle archiefbescheiden worden digitaal gearhiveerd. In 2019 moet een vervangingsbesluit worden genomen.

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
		ii.5	Wij voeren het beheer van in- en externe systemen zoals Infosys, het Gemeenteportaal en het Publieksporaal.	G	■	
iii.	Personeelsbeleid	iii.1	Wij houden met alle medewerkers een jaargesprek.	G	■	
		iii.2	Het vormgeven aan de permanente educatie van alle medewerkers. In 2018 maken alle individuele medewerkers een eigen opleidingsplan.	H	■	Dit wordt meegenomen bij de introductie van het persoonsgebonden budget. Het is niet bij alle medewerkers gelukt om een opleidingsplan op te stellen.
		iii.3	De organisatie blijft bron voor het zien en creëren van vernieuwende ideeën op het gebied van de WOZ-uitvoering.	H	■	
		iii.4	Wij willen ruimte geven aan stagiaires voor het uitvoeren van afstudeeropdrachten en begeleiden hen daarbij.	G	■	
iv.	Planning en control cyclus	iv.1	Wij houden maandelijks een MT-vergadering.	G	■	
		iv.2	Wij ronden de herziening van de beschrijving onze de administratieve organisatie af.	G	■	
		iv.3	Wij voeren het ordentelijke financiële beheer van onze organisatie uit.	G	■	
		iv.4	Wij bereiden ons voor op het factureren van de toezichtkosten aan gemeenten.	G	■	
		iv.5	Wij voeren de planning en control cyclus uit. In het kader hiervan beoordelen wij elk kwartaal de voortgang van het werkplan en de realisatie van de begroting.	G	■	
		iv.6	In overleg met het Ministerie van Financiën werken wij mee aan een	G	■	

Onderwerp		Activiteiten 2018		Pr.	Realisatie	Toelichting
			verantwoordingskader, toezichtarrangement en de begrotingsregels.			
		iv.7	Wij stellen een werkplan en begroting voor 2019 op.	G	■	
		iv.8	Wij stellen een jaarverslag op over 2017. Daarvan maken we ook een digitale versie voor op onze webiste.	G	■	
v.	Privacybeleid	v.1	Wij willen voldoen aan de Europese privacywetgeving (AVG). In dat kader nemen wij een aantal maatregelen (privacybeleid, privacystatement, verwerkingenregister, procedure datalekken, awareness trainingen).	H	■	
vi.	Vergadercircuit	vi.1	In 2018 zullen wij circa 40 vergaderingen van de Waarderingskamer, haar commissies en bijbehorende werkgroepen organiseren.	G	■	
vii.	Vernieuwing toezichtinstrumenten	vii.1	Wij ontwikkelen een GIS-omgeving waarmee we in eerste instantie onze volledigheidsonderzoeken kunnen uitvoeren. In 2018 willen we deze omgeving ook gaan gebruiken voor de onderzoeken naar de kwaliteit van de taxaties.	H	■	
		vii.2	Wij willen onze toezichtinstrumenten verder aanpassen op het werken met berichtenverkeer.	H	■	Er is te weinig materiaal beschikbaar om mee te ontwikkelen en te testen.
		vii.3	Wij moderniseren de vorm en inhoud van onze rapportages.	H	■	We hebben pilots uitgevoerd. In 2019 maken we keuzes.
viii.	Vernieuwing website	viii.1	Wij besteden het beheer van onze website opnieuw uit.	G	■	